

העונות והזדה

במיוחד לזדה

קבע באופן מדעי
בעד מי
עליך לבחור
בעזרת הבחירות

מספר 1153
כ"ט תשרי תש"ך
31.10.59
שנה 23
חמחיר 550 פרוטה

רק רגע אחד...

רק רגע אחד...

שבו תטיל את פתק הבוחר לתוך הקלפי — ואתה קובע את גורלך, את גורל ביתך, גורל עירך וגורל המדינה כולה

למשך ארבע שנים!

חשוב עוד רגע אחד!

מה אתה רוצה:

קואליציה פועלית	או	ברית בין מפא"י והציונים הכלליים
בטחון ושלום	או	הרפתקנות נוסח „חרות“
רמת־חיים הוגנת	או	הקפאת השכר
מיזוג גלויות	או	הפלייה עדתית
משטר דמוקרטי	או	שלטון יחיד

אל תהסס!

אל תפחד!

בחר **מ** מפ"ם

מפלגת הפועלים המאוחדת

21.6.21

זכור את הארבעה בנובמבר

אזרח ישראל!

- עד השלושה בנובמבר אתה חי בגן-עדן של כסילים.
 - מנגנון מסי-ההכנסה פסק להציק לך;
 - ממשלתנו "עמורר" פסקו לגבות את התשלומים החרשיים;
 - דירי רשות הפיתוח נשמו לרווחה;
 - מקורות האשראי הורחבו;
 - כממטה-קסם נעלמה האבטלה ע"י עבודות-דחק;
 - מיליונים דולארים הוצאו להצפת השוק בכלי-טוב.
- וכל זאת כדי לא לקלקל את מצב רוחך לקראת השלושה בנובמבר — יום הבחירות לכנסת הרביעית.

בוחר זכור!

"ירח הדבש" לא יארך זמן רב. כי אחרי השלושה בנובמבר בא

הרביעי בו:

אם הממשלה הסוציאליסטית תמשיך לשלוט תרגיש שוב את ידו הקשה של המשטר!

- מכבש המיסים הקטלניים שוב ילחץ עליך;
 - האינפלציה תשתולל ביתר שאת;
 - יוקרה-מחיה יעלה ומקורות הפרנסה יתמעטו;
- כי זוהי דרכו של משטר סוציאליסטי — שהוא יורד רק מטה-מטה.

אם אתה חושש מפני סכנה המורה זו ואתה רוצה למנוע בעדה, הרי נשארה לך דרך אחת בלבד:

לחזק את כוחם של הציונים הכלליים על מנת למנוע את הקמתה של ממשלה סוציאליסטית.

אזרח!

בשלושה בנובמבר חשוב על הארבעה בנובמבר אל תלך שולל אחרי דימוגיה מימין ומשמאלו

למענך ולמען עתיד ילדיך

הצבע

הסתדרות הציונים הכלליים

מפלגת המרכז

אזרח

נבון

בבחירות

בהגות

צ

אין העולם הזה נוהג להגיד לקוראיו בעד מי להצביע. וזה בגלל שני טעמים: ראשית: אין העולם הזה משרת שום מפלגה. סיסמתנו — "בלי מורא, בלי משוא-פנים!" — מחייבת אותו.

שנית: אנו מאמינים כי קוראי עתון זה לא יקבלו הוראות מאיש. אנו כותבים עתון זה בשביל אנשים המסוגלים לחשוב בעצמם, והמצויידים בחוש ביקורת בריא — גם כלפי עתון זה עצמו. אחרי שמענו את כל האינפורמציה ואת כל הפרשנות, יחשבו ויחליטו בעצמם מה עליהם לעשות ביום שלישי זה.

אולם נהגתי בעבר לספר לך מה השיקולים שינחו אותי ביום הבחירות. אעשה זאת גם הפעם. לא אינר לך מה אעשה — כי במדינה דמוקרטית אמיתית הבחירות הן סודיות, ואין זה הוגן לגלות בעד מי אתה מצביע (אם אתה מצביע בכלל).

אך לא יהיה זה בלתי-הוגן לגלות לך מה המחשבות העוברות במוחי ערב יום הבחירות.

★ ★ ★

בשביל איש כמוני, השאלה הראשונה והעיקרית תהיה: האם להצביע בכלל? אודה ללא היסוס: עצם השאלה הזאת הוא תעודת-עניות לעצמי ולכל החושבים כמוני. אם מואסים אנו במפלגות הישנות, היה עלינו לדאוג להופעת רשימה שאפשר להצביע בעדה ללא נקיפת-מצפון.

איני רוצה להתחמק מהאשמה זו. אמנם, עשיתי כמיטב יכולתי — אולי יותר מכל אדם אחר במדינה — למען הופעת גורם חדש בבחירות, שיאחד את כל המטיפים נגד המצב הקיים, על סמך מצע רחב שיתן מקום ליסודות שונים ואף מתנגדים זה לזה. קייחתי שבעד גורם כזה אפשר יהיה לפחות להצביע מבלי שיהיה צורך לרחוץ לאחר-מכן את הידיים.

נסיכון זה נכשל. לא נחזור שוב לפרט את הסיבות ולהוקיע את האשמים. אם נכשל, משמע שאנחנו לא היינו די חזקים, די מגובשים, די מוכשרים. אל נאשים איש מבלי להאשים קודם כל את עצמנו.

אך הנה נוצר מצב עוברתי. אני מתנגד לכל המפלגות הרציניות המופיעות בבחירות אלה, ואני מזולז בבלתי-רציניות. אין לי בעד מי להצביע. ומאות אלפי בוחרים אחרים נמצאים באותו מצב.

★ ★ ★

באים ואומרים לנו כי אסור להימנע מהצבעה. שזו פגיעה בדמוקרטיה. שזה זילזול בחובה אזרחית יסודית. חשבתי על כך, ודעתי היא: שטויות.

אם אדם מואס במפלגות המבקשות את קולו, הרי צורה-הגינות הוא שלא יתן להן את הקול. להצביע בעד מפלגה השנואה עליך, המעוררת בך גועל-נפש — הרי זה כמעט מעשה-זנות. זהו חילול הדמוקרטיה, ולא כיבוד הדמוקרטיה. זהו חינוך לצניעות ולזילזול בכל הערכים האזרחיים, לא מילוי חובה אזרחית.

אין אדם חייב להזדהות עם כל פרטי מצעה של מפלגה מסוימת כדי להצביע בעדה. די אם ירגיש בקירבה ניכרת, בהסכמה כללית לדרך ולמהותה.

אולם יש הבדל עצום בין הרגשה זו לבין הרגשה של תיעוב. אם אני חושב שמפלגה מסוימת בוגדת במצעה, שהיא מוכנה למכור את כל עקרונותיה תמורת נוידי-עודשים של הנאה מן השלל, שהיא נעדרת מידה מינימלית של גינות ויושר — אסור לי להצביע בעדה. איני רואה כל פסול בהימנעות מהצבעה. כאשר אין לפני אלטרנטיבה הקרובה ללבי, יתכן שזו דרך מועילה. היא תפגין את שאט-נפשי שלי מן המערך המפלגתי הקיים. אם הרבה בוחרים ינהגו כך, אולי יעורר הדבר חדות חדשים, ישמש אזהרה לעסקני כל המפלגות. ברגע זה, רעיון זה קרוב מאד ללבי.

★ ★ ★

אני שומע בלבי גם קול שני. הוא אומר לי: בן-אדם, יש לך קול. במשטר דמוקרטי, זהו נשק. השתמש בו.

אילו הייתי מחליט להצביע בעד אחת הרשימות הקיימות, הייתי שואל את עצמי: מה הסכנה המיידית העיקרית המאיימת על הציבור הישראלי? מה הנושא העיקרי הדורש הכרעה? תשובתי היא: המזימה לשנות את שיטת-הבחירות.

לא חשוב אם השיטה המוצעת טובה בתיאוריה מן השיטה הנוכחית, או לא. כאן לא קובעת התיאוריה, אלא המצב המעשי בישראל. ובמצב מעשי זה, הנהגת בחירות אזרחיות פירושה: רוב מוחלט של מפא"י, התחלת דיקטטורה של מפלגה אחת.

זו דעתי השקולה. אני רואה בנסיכון-השינוי סכנה לאומית.

לכן פסולה בעיני כל מפלגה התומכת בכך. במקרה הנידון: מפא"י והציונים הכלליים. אם הייתי מצביע בכלל, הייתי מצביע קודם כל נגדן.

★ ★ ★

האם אני צריך להצביע בעד אחת המפלגות האחרות?

יש האומרים — ופעם אמרתי כך גם אני — שאם אינך יכול להצביע בעד משהו, הצבע נגד. חלטי של מפלגה המצעה המעשה עליך ביותר, או שאתה מתנגד לה ביותר — ותן את קולך למפלגה הקיצונית ביותר הלוחמת נגדה.

אחרי מחשבה נוספת, איני חושב שזה קו נכון, או אפילו מוסרי. כל הצבעה היא הצבעה בעד משהו. ואסור להצביע בעד משהו שאתה מתנגד לו בכל נימי נפשך ותבונתך.

מי שרוצה להצביע נגד — חייב לשאול את עצמו: האמנם המפלגה שאני מצביע נגדה גרועה יותר מזו שאני מצביע בעדה?

או להיפך: האמנם המפלגה שאני מצביע בעדה טובה מזו שאני מצביע נגדה?

במילים אחרות: האם אני רוצה באמת שהמפלגה, שאני מצביע בעדה, תגיע לשלטון? אם לא — איזו זכות יש לי להצביע בעדה? שמא אני מביא את המדינה מן הפח אל הפחת?

★ ★ ★

ישנה רשימה אחת שהייתי יכול להצביע בעדה ללא נקיפת מצפון.

לא מפני שאני דוגל בעקרונותיה של רשימה זו. עקרונות אלה מטושטשים בינתיים מאד. אלא מפני שלדעתי, הצבעה בעד רשימה זו תשרת ענין שהוא צודק וטוב.

כוונתי לרשימת ליכוד עולי צפון-אפריקה, שנכנסה למלחמת-הבחירות מתוך כוונה ברורה ומפורשת יחידה: לשחרר את דויד בן-הרוש מבית-הסוהר.

אני מאמין כי דויד בן-הרוש נפל קרבן לפרובוקציה שפלה. אני מאמין כי שליחתו — ושליחת חבריו — לבית-הסוהר, היא בניגוד לחושי-הצדק ולאינטרס האמיתי של המדינה.

בכל חיי שוחחתי עם דויד בן-הרוש רק פעם אחת, וזאת היתה שיחה קצרה בבית-הסוהר, בנוכחות קצין-משטרה. קיבלתי רושם כללי כי זהו איש נבון ושקול, בלתי-מנוסה, אך בעל כחנות טובות. התרשמתי כי זה אדם חובי — ואני מקהה כי רושם זה יוצדק בעתיד.

לפי שעה, אני מוכן לתת לאיש זה אשראי אישי.

איני תומך ברעיון של רשימות עדתיות. אולם אני רואה בהופעת כוחות כמו בן-הרוש ביטוי לזעקה הגדולה והצודקת של השכבות המקופחות במדינה. כתב-אשמה חי נגד המשטר.

בן-הרוש לא יפתור את הבעיה. היא לא תיפתר על-ידי מאבק עדתי, אלא על-ידי הת-עוררות של כוחות חדשים, שיחסלו את המשטר וקיפוחיו המהותיים, וימירוהו בטוב יותר.

אולם בן-הרוש מסמל את המחאה — ואני מוכן לצרף לה את קולי.

★ ★ ★

מה עלי לעשות: להימנע מהצבעה? לזרוק פתק לבן? להצביע נגד שינוי שיטת-הבחירות? להצביע למען שיחזור בן-הרוש?

ברגע זה טרם החלטתי סופית. אני עומד להקדיש לדבר מחשבה אינטנסיבית מאד. וזו הצעה היחידה שאני יכול לתת לך:

לחשוב.

עמ' 10

הבדלים

המסקנה הבלעדית ממאמרו של העורך "הבל הבליים" (העולם הזה 1152), היא שיש לשכת בכית ביום הבחירות, ולא להצביע לאף מפלגה. לדעתי העושה כן מוותר על נשקו האלמנטרי במדינה דמוקרטית - הקול שלו. מוטב אולי לזרוק פתק ריק לקלפי, ולהביע בצורה זו את דעתו על הרקבון הכללי, משלשבת בתיבוק יריים בבית.

ד"ר אליהו אהרונוביץ, תל-אביב

העורך כותב: "לכן הבל הבליים, הכל הבל. מה שהיה - הוא שיהיה, ואין הדין תחת שמש הבחירות. מי שהכרעות הקטנות... חשבות לו, יוכל להצביע. אולם אל ישנה עצמו לרנע שהוא מספל בהכרעות הגדולות... אלה יוכרעו בררר אחרת..." הבהיר של תש"ד היה מרוצה מאוד לו היה יודע באיזה דרך.

ראובן א. מרחביה

... יתכן שבעוד חמש שנים תיתכן קור אילציה בין מפא"י לחרות אולם עד אז כדאי לנסות את השינוי - חרות.

א. עזיאל, תל-אביב

... מפא"י כנראה אירגנה כבר כל כך טוב את הדברים, שהקואליציה הבאה מ"י נחת בכיסה. אפשר להבין מדוע הכרזיה על יום שבתון ביום הבחירות, היא הוגנת את נצחונה מראש.

אהובה ברלוי, תל-אביב

נכון שקוהלת טעו. "הבל הבליים, הכל הבל" אולם למקרא מאמר העורך, איני יכול שלא להזכיר לו את הפתגם העממי, הנכון לא פחות - "בבית התלוי אל תזכיר את החבל".

גדעון ויסקר, פתח-תקוה

אם מפא"י חושבת שעלידי אופס של ארצי-פרחיו-אולוגים וארצי-פרחייטקטים תחיו לל-שינוי בדעת המהלך לנכי שיטת הבחירות, היא טועה.

ירום גבריאל, נתניה

כפי שקבע ארצי-פרחייטקטים: תן לי נקודה מחוץ למפא"י וארים את עולם הבחירות.

דינמה של אמא

התמונה של שאול ביבר כשהוא אוחז בדניאל מסמור, לאחר ברית המילה שלו (העולם הזה 1152), הייתה מונמטת. את מי מעניין שאול ביבר כשיש לתינוק אמא כמו קסי מסמור, מי שהייתה דוגמנית האופנה הנערצת?

שרגא אהוראי, רמת-גן

לא רק האמא, גם האבא (ראה תמונה). שאול ביבר דווקא נראה די נחמד כמו סנדק מעניין יהיה לראות אותו סופיסוף כמו אמא...

א. א. והחברה, תל-אביב

הגיל והאופנה

קראתי בוועה את דבריו של האלוף דיוו שהבטיח צרור בבטן לכל ערבי שהיה מפריע לו לדבר (העולם הזה 1150). האם שנהא קיצונית ועיוורת זו של האלוף דיוו לערבים, והכרזותיו המלחמתיות השכם והעי רב, אינן מהוות גורם לכבנה שמורה מאד?

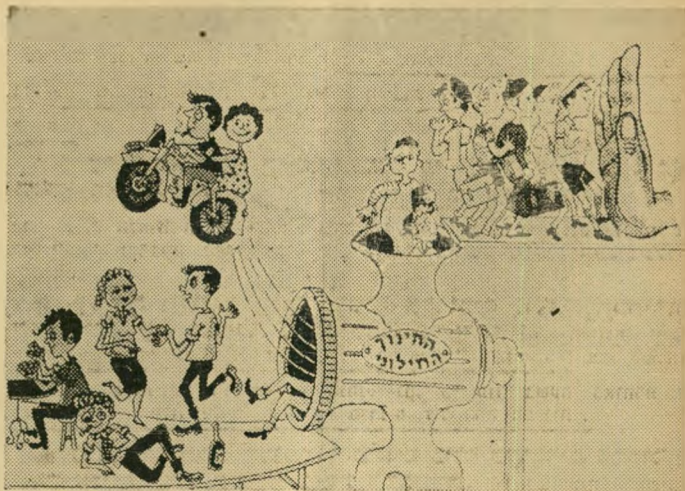
יוסף אסולין, מגדל-אשקלון

הימים של צרורות בבטן כבר נגמרו. האם איני האלוף דיוו, הרואה עצמו בין הערבים במפא"י, קצת מיושז?

יפה רוזנר, תל-אביב

שכר הרעש

חורתי זה עתה מסויר בארצות מורה אירופה, שם היו לי פגישות עם יהודים,

...ופריו

מוגש ע"י מחלקת החסברה של

חזית דתית לאומית

המזרחי-הפועל-המזרחי ובלתי מפלגתיים

שתי מדינות אלה יושבעו כי זו עליה בגלל אהבה למולדת הישראלית ולא עליה בגלל השנאה למולדת הקומוניסטית. העליה מרומניה הופסקה בגלל הרעש. אבל לא כל כך בגלל מה שנאמר עליידי ביוניוריון פרס כמו עליידי הרעש שהוקם מצד הציונות האמריקאית והעתונות ה"יהודית הקפיטליסטית".

ד"ר ליאו לוי, ירושלים

תאונה בסיבוב

לפני שנתיים התרעתי על הסיבובים ב"כניש סרום, הבנויים בצורת קערה שתעצור" הפנה את קו התאונה הישר של הרכב הצידה, לכיוון המשך וזימתו של הכביש. בקשר עם אסון דימונה מרכים לדרב עתה על הסיבובים שהם צירים, אולם לא נאמר כלום על צורתו של הסיבוב, העלויה להיות סיבה לגלישה מחוץ לקו הנסיעה של האר"טוקאר. פגיתי בזמנו למישרר התחכורת. כנראה שלא נעשה דבר בנידון.

א. חישוק, כפר יונה

נישואין לאילנה

כתבתם (העולם הזה 1152) כי אילנה קופר-ערדן תקבל 250 דולר לשבוע עבור הופעתה בסרט "רות המואביה", וכי מ"ס כסום זה תהיה ח"י ייבת להפקיד 20 אחוז בקרן מיוחדת על שמה, עד שתגיע לגיל בנרות - 21.

אילנה יכולה בקלות להיחנות מכל ה"כסום: מה שהיא צריכה לעשות זה להנישא עם נכר מעל לגיל 21, שי יצהיר כי ידאג לה בשלמות.

רות דויס, תל-אביב

עדן

הבחר ובחירי הדב

הנ"ל אבוחטיב האשימה את הבחורים המופלמים, כדברה על בעיית המורה (העולם הזה 1151), כי הוריהם המעלמים את המורה, הם הבחורים למעשה את כנות זונם. אני מסכים עמה כי ברוב המקרים האב הוא הבחור את האשה ולא הבן. אולם הישאלה היא אחרת: מי בוחר לנערות המוסלמיות את בחירי לבם - הארן זה האב, המקבל את המורה עבורו? אני מחכה לתשובתה של הנ"ל.

צעיר מוסלמי, בקה אלגריביה

לב זקנה

אלישבע מיכאלי שלכם (העולם הזה 1152) הודת אותי, מדוע היא ערוכה להכניס פרטיות לחייה שלה לפני שהיא מופיעה כנכרת חוקנה? האם לא מספיקה לה הגל המתברנת?

יהודה בריאיל, נתניה

כמו בשיר המפורסם: יש לה רגל מת' ברגת / וראשה על ציר / ובליה את ידה / תולה היא על הקיר.

הצלחתם לתאר את דמותה של הנכרת מיכאלי כפי שלא עשה זאת אף עתון אחר. שאיתי את עצמי מיד לאחר הבכורה של בקורה של הנכרת חוקנה, מי היא אר' תה זקנה, המצליחה לכבוש את לבו של הצופה מהרנע הראשון להופעתה על הבמה? הישם אלישבע מיכאלי לא אמר לי או חייב, עתה, לאחר שקראתי את המאמר שלכם עליה, יש לי הרושם שאני מכירה אותה מקרוב...

ברטה שכטמן, תל-אביב

בסיפורכם על כוכב הבימה החדשה, אלי שבע מיכאלי (העולם הזה 1152), רק רמות על תהומות הסבל אליהם התגלגלה בדרכה אל שמי-הכוכבות. על כן מיטמה שבעתיים לחזות בהצלחתה.

נירה דורון, תל-אביב

... אלי ד' 5/5.

מוסה ברון, באר-ק

ממתי אתם עובדי כוכבים ומזלות? ... דוד שחרק, רמת-גן

ספרדים

אין זה נכון שרק יהודים לוודי סליב התעוררו לפתע מפלגנות, "הלבנות" לבעיית ערות המזרח, והכניסו מועמדים מכני ערות אלה, במקומות בטוחים לכנסת (העולם הזה 1152). הנה, חבר הכנסת חיים יהודה, למשל, היה ח"כ מפ"ם גם בכנסת השלישית, כשהודי בן-הרוש עוד עבר כנער שליח כחברת החשמל...

אליהו גורדי, תל-אביב

... יש שני סוגים של ספרדים: אלה הכואבים את כאב בני ערדם בהיותם שותי פיהם לנורל, ואלה המסתדרים ומבטשים טובת הנאה בהיותם ספרדים כסבלות אחי יהם!

מוריס חיון, בתים

בקיצור: ספרדים.

אתם חושבים שאחד מכל הח"כים החדשים, שכת היטבתם לכנות, "בני הרש", יגיד שלום לדור בן-הרוש כשייפגשו במזנון הכנסת? הוא יתנהג כאילו שזה מתחת לבי בורו, אבל מבחינה פסיכו-אנאליתית אפשר להסביר זאת בכך שהם מפתחים רגשי שנאה, כלפי האדם שהם חייבים לו תורה... תהליך פסיכו-מקובל.

מרים שור, חיפה

מטמור 1, 2, 3

אני צמרת המפלגה הקומוניסטית, אני יכול לאשר כל מה שנאמר במאמרו של העורך, מיבצע רעש" (העולם הזה 1149), על הנזק שבישלתנות המיותרת של עסקני ציונות אמריקה, לעלייה מארצות מורח אירופה. יהודי מורה אירופה התלוננו בפני רב על דבר אחר: התעניינותהיחב בגורלם וזל שתדלנות מצד הציונות, הנחשבת שם כי תנועה בורגנית ואנטי-קומוניסטית. הקומר ניכסים הרומנים והבולגרים אמרו לי כי פרוש כי הם יכולים להבין אהבת מולדת מהו, וכי העליה לישראל תתחדש, כשם שהייתה מותרת בעבר, אבל רק כשמשלוח

Advertisement for Baby White baby powder, featuring a baby and the text 'BABY WHITE מוצר להלבנת צמרמשי וניילון אשר הצהיבו Sharon'.

Advertisement for 'Dona' (דואו) featuring a woman and text about 'בימים 8, 9 לנובמבר מתחילים קורסים חדשים! קורס גזירה ומורליזציה לתופרות, קונפקציונריות ר' למתקדמות! השיטה הכי חדישה! מידה וקונפקציה! קורס תפירה וגזירה ל- מתחילות! קורס ציורי מודלים! בית-ספר "ליאונורה" תל-אביב, רח' שלמה המלך 72 (על-יד גן החיות) ההרשמה יום יום 1-9, 8-4

Advertisement for 'Dona' (דואו) featuring a woman and text about 'דואו בי"ס לרקודים אקסקלוסיבי ההרשמה: תל-אביב רח' פינסקור 2 8-5 אחה"צ

Large advertisement for 'סר' (Sar) featuring the text 'סר סר איחוד לאומי מיסודם של ספרדים ובני עדות מורה ספרדי - מזרחי! האיחוד הלאומי הוא הכוח הבלתי-תלוי היעיל, האמיתי והיחיד שלרשותו מועמדים מוכשרים לשם הגנה על זכויותיך! אל תתן את קולך למפלגות המשטר הישן אשר השאירו אותך אזרח ממדרגה שנייה! מנהיגי האיחוד הלאומי נשארו בארץ ולא נסעו לחוץ-לארץ כדוגמת ראשי הרשימות אשר צצו בהשראת מפלגות למען הכשיל התנועה הרצינית והתוססת אשר קמה למען הספרדים-מזרחיים. לכן יש להצביע אך ורק ס"ר. למען עתיד ילידיך ולטובת המדינה

● לא תהיה התערבות צבאית זרה בעיראק, בשלב זה. למרות ריכוזי הצבא על גבול סוריה וירדן, ולמרות נכונותם של גמאל עבד אל נאצר והמלך חוסיין לנסות ולספח את עיראק בעזרת הנשק, יירתעו שני השליטים מפני פלישה. הגורם המרתיע: הבטחה סובייטית למפלגה הקומוניסטית בעיראק, שברית המועצות לא תרשה התערבות צבאית זרה נגד משטרו של קאסם.

יחד עם זאת, אין זה מן הנמנע כי תחול התערבות כוזב, בשלב מאוחר יותר, במקרה של הפלת משטרו של קאסם עלידי הימין או הקצונה הלאומית, או במקרה שהקומוניסטים יחליטו להשתלט גלויות על המדינה. ההתערבות, במקרה זה, תיעשה על ידי בקשתם של תופסי השלטון החדשים.

● עשרות תלונות יוגשו בימים הקרובים לוועדת הבחירות המרכזית על הפעלת לחץ ואמצעי אלימות. התלונות יוגשו על ידי כל המפלגות, כולל מפא"י, גם על מקרים פעוטי-ערך של הפרעות לאספות מפלגתיות. אין זה מן הנמנע גם, כי עוד בשעה מאוחרת זו יוכנסו לפעולה פלוגות סער, בהסוואת סדרנים, של כמה מפלגות.

● מועמדים רבים לכנסת, הנראים כיום כעומדים במקומות לא יאיראליים, יהיו חברי הכנסת הרביעית.

עוד בשבועות הראשונים לכוננתה של הכנסת החדשה, יתפרסמו כמה מדאשי הרשימות — ברובם קשישים — יפנו דרך לבאים אחי ריהט. לפחות שר אחד מהממשלה הנוכחית יהיה בין המתפרסמים האלה.

● חברת מי כוננות צרפתית תביע את נכר נתנה למפור את מכוננותיה להרי ככה במפעלי "קייזר פרייזר" בישראל. קרוב ל-100 כי אפרים אי

ליו ידחה הצעה זו.

● מסוימים רבים יותר של בתייהספר הקיסודיים יוכלו להמשיך בלימודי דיהם התיכונים ייב. בחוגי משרד החינוך מצפים כבר בעתיד הקרוב להעלות בשיעור עצום של התמיכה הממשלתית בחינוך התיכונים.

● מאות בני קיבוצים יפלוש לערים הגדולות ביום הבחירות. מפא"י גייסה את בני כיתות י"א וי"ב בי כל רחבי איחוד ה

קבוצות והקיבוצים כפעיליה ביום הבחירות. יש להניח שאחדות העבודה ומפ"ם לא יפגרו אחריה.

● שערוריה תפרוץ בחוגי הקולנוע, למשייתכבר כי פסילת התסריט של הסרט "חולות לוחטים", עלידי הצנזורה הישראלי, לא כאה בגלל חישובים מוסריים בלבד. אשר הירשנברג, שהודיע מפיק על פסילת סרט ההרפתקאות, נימק פסילה זו בגלל סילוף דמותו של הנוער הישראלי, כפי שהוא מופיע בסרט. יתברר כי חישובים כספיים מרחיקי-לכת והתערבותה של חברת סרטים הוליוודית, היוו גורם נכבד בפסילת התסריט.

● נכון קרב ממושך על הזכויות לטלוויזיה בישראל. שתי חברות אמריקאיות ואברה אירופאית אחת הודיעו על נכונותן להתקין משרד טלוויזיה בארץ. יש נטיה במשרד ראש הממשלה לתת זכויות לאחת החברות האמריקאיות, למרות שתנאיה הם הגרועים יותר. הסיבה: ראשי החברה קשורים עם המגבית היהודית המאוחדת.

● נציג חרות בוועדת הכספים בכנסת עלול להביא להשיית ההחלטה לשרד שידורים מסחריים על גל שלישי ב"קול ישראל". טענת חרות: השידורים המסחריים יכניסו לקול ישראל סכומים גדולים מן הצד, אפשרו להנהלת שירות השידור לבצע החלטות שונות, כהוצאת עלון רדיו, מבלי להיוועץ בוועדת הכספים.

העם

הסיכום

מחכים שזה יעבור.

בחירות

ריסוך בשעה ה-11

המירוץ התקרב לקיצו. המתח בין הברו חרים לא עלה, אולי להיפך. האורח הרגיל כבר ידע לרוב בעד מי יצביע — אם יצביע אחרי שבשבעות הראשונות של מערכת הבחירות הארוכה היה מוכן לשמוע את דברי המפלגות, פנה עתה סקרנותו. באספות הבחירות לא נשמע שום רעיון חדש; הנגד אמים חזרו על דבריהם בכוח האינרציה. עוד יום, עוד נאום והכל יחזור לקדמותו. רק נמסות הבחירות המפלגתיים עלה היתח. המנגנונים העמוסים השתלטו עתה רק בקושי קטנתני על אלף שטחי-הפעולה, מחיפוש אחר סיסמות מצלצלות לשים פני הנואמים, ועד להכנת המודעה שתשמין את היריב, אשר השמיץ במודעתו האחרונה את מודעת-ההשמעה הקודמת של המפלגה.

מספר האספות הגיע לשיאים מדהימים. נערכו אספות מכל הגדלים, על כל הנושאים, בכל המקומות, בפני כל החוגים האפשריים. אספות המוניות תחת כיפת-השמיים, אספות בבתי-כנסת, אספות ליד ספל ותה בטרקלין בורגני, אספות באולמות-פאר ואספות בחדריה-האוכל של מפעלים. היו אספות מיוחדות לסוחרים ולפקידים, לעולי אפגאניסטאן ולדוברי פולנית, אספות לאמהות עובדות ולפנסיונרים זקנים, אספות לתושבי-פרברים ולשוכני וילות. מדין ועד אילת הפכה המחורשה המפלגתית את הקרקע בחריש עמוק ויסודי.

מרכז המאמץ המפרך היתה תל-אביב וסביבתה הקרובה. בגוש מרכזיים למעלה משליש הבוחרים וכל מרכזי המפלגות. על כן, בהתקרב מועד ההכרעה, הופעלו כל כלי הנשק — מן התותחים הכבדים ועד לאקדחי הפקקים — לירות מטחי-ריכוך על האגוז הקשה ביותר: תל-אביב. בערב אחד, למשל, קיימה מפא"י לבדה 16 אספות-בחירות פומביות. חרות, מפ"ם, הדתיים והנשים היתבוחרו לא פיגרו אחריה. מה היה להן לומר? למי אמרו את דבריהן ואיפן מן הנשבות על שאלות אלה (ראה להלן) הצטיירה חתמה של קדחת מפלגתית ושלחה כמעט-אדישה של הבוחר.

אספות

סקס-אפיל במספרים

מודעות בעתונים, כרוזת-רחוב והזמנות פרטיות שנשלחו בדואר, הומינו את הבוחר הישראלי לבוא למקום פלוני כדי לשמוע את דברי הנואם האלמוני על בעיות השעה. כתבי העולם הזה בחרו שש מתוך 24 אספות שהתקיימו בתל-אביב לבדה בסוף שבוע זה, אשר יש בהן כדי לספק תמונה של מאמץ-השיכנוע המפלגתי בשעה ה-11 לפני פתיחת הקלפי.

על מה שראו ושמעו מדווחים כתבי "העולם הזה":

הגברת רוננבאום קיבלה את פני בלבויות. "בבקשה", אמרה לה, הפתעה, והובילה אותי אל טרקלין ביתה שברחוב ברדיצ'בסקי 25, בטרקלין ישבו איתה שעה ארבע שנים. "אה, איזו הפתעה, יש גם גבר".

הארבע חיכו להופעתו של ליאו דולצ'ין, חבר הנהלת הסוכנות היהודית, שהיה צריך להרצות מטעם מפלגת הציונים הכלליים. מדי רגע נוספו אורחות נוספות.

סוכר, סכרין ופיחות. דולצ'ין הגיע זהו גבר נאה מאד, בעל הופעה מקסימה של סניור מקסיקאי. הוא חיך לגברות בי-בסתון של מרצה מנוסה. הוא כבר הופיע ביותר מ-80 מסיבות-הסברה כאלה, מאז פתח חו-הציונים-הכלליים את מערכת הבחירות שלהם. את הפגישה הראשונה ערכנו בי-בית מר לבנון, מסביבה הגברת רות אלטבאור, האחראית לענף זה של הסברה. "היו אספות של 50-40 ואפילו 80 נשים". הם התחילו בזה עוד בחודש מרס, זמן רב לפני ששמעון בזה עוד בחודש מרס, זמן הנשים הבוחרות שלו. "פרס" מתערב כאן יצור צעיר ונאה. "הרבה רעיונות העתיקו מאיתנו". לוויה קישון, פעילה (מאד) בציונים-הכלליים, מורה שזה עתה חזרה משליחות של שנה וחצי בברזיל, יש מדינות מאד מסוימות: "אנחנו עושים בשקט, והם ברעש. זה ההבדל בינינו". העשייה בשקט החלה, בנוכחות 14 נשים. הגברת רוננבאום עימתה-הליכות הגישה

תה ועוגות ("תודה, בלי סוכר, הבאתי אתי סכרין") וליאו דולצ'ין הפעיל את קסמו. היה לו יתרון אישי לא מבוסס: אין הוא מועמד לא לכנסת ולא לעיריה. הוא הגיע לפני שלוש שנים ממקסיקו, ואינו מחפש קריירה מדינית בישראל. גם להתעשר אינו מבקש. יש לו מספיק.

הוא איש כלכלה, ועל כן בוחר הוא לדבר הערב על כלכלה. מיבצע לא קל: לדבר על גרעון, ייבוא, ייצוא, מיליונים, מיליארדים, מיליונות ומאות-תשלומים. אבל הוא עושה זאת בבהירות כזו, בחן כזה, שהמספרים מקבלים זוהר סקס-אפילי ממש. הוא מסביר מדוע לא יכול הסיניאליזם להבטיח התפתחות כלכלית ומשיכת עולים והון מערבי בעשור השני. יש שאלות? "כן, מה יהיה עם הפיחות?" דולצ'ין מסביר מה יהיה עם הפיחות.

חגיפת ראש

הסדרן התפנה לרגע מעריכת במרתף מועדון בעלי-המלאכה העזירה והורה לי: "באת לאסיפת הספרים? כאן, באולם הזה". פשוט ניחש בבהירות נבואית, שאני ספר. אילו חשב שאני סוחר-ירקות, למשל, היה אומר לי להיכנס לאולם הסמוך, הגדול יותר.

האולם שבו נועדה להתקיים אסיפה לספרים מטעם מפא"י, היה עדיין ריק לחלוטין, עשר דקות אחרי המועד שנקבע לי התחלת האסיפה. התיישבתי, וכי ליבי תפילה שהספר שלי לא יהיה בין המשתתפים. אם לדון לפי נאומיו האינסופיים בענייני פוליטיקה, בשעה שהוא מספר אותי, הרי שמקומו כאן הערב.

החלו מופיעים. מול שהספר שלי לא בא. אחד גבוה ורוח, שני נמוך ורוח. "איפה הספרים?" שאלו. הסדרן הצביע לעברי: "אתם לא רואים?" הם כן רואים.

נכנסים עוד שניים. שכני לי שולחן לוגם תה, לועס חופלה ומעיר בשלחה: "מוקדם מדי. החברה עוד עובדים". נכנס אחד גבוה, שבי-סער.

ספרדי מן הישוב החתיק. בידו מחזיק את הסיר הריק של ארו-חתיצה-הרים, בתוך סלרשת, נכנסת גברת בגיל התמידה, מסירת לתפארת. היא מתיישבת ליד השולחן הסמוך. הסדרן קר-רא לי החוצה. "פדיקוריסטית", הוא לוחש, "שייכת לכם, לא?".

פריזרים ושאר ירקות. האולם נשאר קרח כמעט לרי. לוסין, הספרים יושבים בשקט. כמו שחקנים וקריינים: מדברים רק בעבודה. עוד דמות מתיישבת בדלת. "כאן הפריזורים?" הוא שואל. הפריזורים נועצים בו מבט כאילו היו רוצים לחפוף את ראשו בתוך קערת-מים ורותחים.

כולם מביטים כבר בשעון. עברה כבר שעה. אפשר היה כבר לגלח ולספר ומגבת בזמן הזה. ועוד לעשות לו מסאז' ומגבת חמה. במסדרון עומדים שניים-שלושה גברים אלגנטיים. לא ספרים. אלה הם העסקים אשר צריכים לנאום. מחכים שהאולם יתמלא מעט. הסדרן נכנס לאולם: "רבותי, אבקש לעבור לאולם השני. הערב אין הרבה אורחים, לצערנו. ינאמו לכם יחד עם החברים שבאולם השני".

מישהו מתרעם: בשביל זה הוא בא — לשבת עם סוחר ירקות? להם יש בעיות משלהם ולספרים בעיות משלהם. איך אפשר לדבר על שתי סדרות-בעיות אלה בנאום אחד?

אך הנאום לא נגע בבעיות הירקנים או הספרים במיוחד. הוא נגע בבעיות-היסוד של הסוחר הזעיר בכלל ושל המדינה עוד יותר בכלל. "הסוחר הזעיר ידע להבדיל בין מעשים והישגים, לבין הבטחות-סרק ריקניות... הוא ידע להעריך כראוי את התפתחות המדינה בהנהגת מפלגת פועלי ארץ-ישראל, את התבססותו והתקדמותו הכלכלית, שממנה נהנים כל האורחים, ובתוכם גם הסוחרים...".

"סליחה חברה, אפשר לקבל עוד סנדביץ עם נקניק?"

עוד מעט — ויתפוצץ

פת רחוב. כל השבוע דיברתי באולמות סגור רים... מחכים לגואם השני, הכוכב, פוליסטוק הפלמי, בני מרשק.

וארי סליב ות"א. דופין כחולה נער צרת ומתוכה קופץ בני מרשק. מרכיב מש- קפיים, מסתכל על הקהל, מתעניין עם עסקני המפלגה ועושה תנועה ביד: להתחיל! הנואר מים עולים על מכונית-המשא. פיבל קנטור מתחיל לדבר. עוד עשרים עוברים ושבים נעצרים במקום. הקהל מתבקש לשבת, מומין אותם קנטור. תודה רבה, רוצים לעמוד.

מישהו מחלק כרזים של אהדות העבודה. הילדים חוספים את הכל; עושים מזה קונג פטי וזורקים על הקהל. קנטור פונה לשלושת תריסרי המבוגרים הנוכחים במקום, חציים פעילי המפלגה שבאו מהסניף הסמוך: "תור שני גבעת עליה! מפלגת אהדות העבודה כינסה אתכם כאן הערב על מנת להשמיע על פעולותיה בארבע השנים האחרונות. לפני ארבע שנים נתתם לנו כוח. אנו תקווה שבשלישי בנכבד נגבירו את כוחנו. אז רחי גבעת עליה! הנהלת העיריה הזאת הופכת אתכם לאורחים ממדרגה שניה. הן אם תשלימו עם זאת?" קנטור מחכה לתשובה. אין, משלימים.

כחבר מועצת העיריה אני רוצה לספר לכם על כמה דברים שבהם אתם סובלים ביותר. העיריה הזאת גובה את כל המיסים דחקה אצל מיעוטי היכולת... אתם רואים את היכל התרבות רק מבחוץ. בשביל להיכנס פנימה צריך חמש, שמונה ועשר לירות. לבנון הזמין את תושבי ואדי סליב לבוא לראות אם יש ואדי סליב בתל-אביב. למה? מפני שידע שאין להם כסף לבוא לשכונת העוני של תל-אביב. יש להם כסף לנסוע עד אלנבי ודיזנגוף, אבל לא יותר." גשם מתחיל לטפטף. חלק מהקהל ממשיך ללכת הביתה לפני שבני מרשק קם לדבר.

אינן זקנים מדי

מועדון יחדיו ברחוב הירקון. 69 זקנים וזקנות באו עד השעה ארבע-עוצי, כדי לשמוע מה יש למנהיגים הצעירים של מפלגתם, מפלגת פועלי איץ ישראל, לחדש. היו באולם חמישה מקלות משען, מכשיר שמיעה אחד, עשרות זוגות משקפיים ועוד יותר מהם קרחות. המון קרחות. הזקנים הפנסיונרים עטו את מיטב מחלצותיהם לכבוד המאורע הגדול, שהנה סוף-סוף נזכרו גם בהם ובאו לבקש מהם לשמור על נאמנותם למפלגה.

שעת ההתחלה חולפת. המארגנים מחמירים פנים, כי המרצה הראשי יונה כסה אינו מואיל להופיע. הזקנים דחקה מרוצים מה- איתורו. הם יושבים להם בנוחיות מרובה, מעלים זכרונות, טופחים אחד לשני על ה- שכם ומחלקים מחמאות מן הסוג, "איך ש' אתה מחזיק מעמד בלי להראות סימני זקנה." רבע שעה אחרי המועד שנקבע לפתיחת האסיפה מופיעות מלצרים חייגניות ומחלקות כוסות מיץ לנוכחים. אחת מהן תוקעת מבט של תוכחה באחד הזקנים הפונה אליה בלשון "חברה." לא התרגלה עדיין המסכנה לכך שאין זה כבר בית-הקפה המהודר פילץ, אלא מועדון פרולטרני.

חמש דקות לפני השעה חמש היו כבר באולם המהודר כמאה איש. על הבמה ניצבו שלושה כסאות, שולחן ועליו צנצנות פרחים וכוס מיץ. שבשעה חמש בדיוק שחה אותה זקן אחד שאחר לחלוקת המיץ. בחמש בדיוק גם הופיע המרצה הראשי, הדור בחליפה כחולה. זאב לינדבאום הישיש לבש את מיקסטורנו. "עכשיו כבר קר לי", הודה בבישנות.

"לא טוב לכם?" את רשות-הדיבור נוטל לעצמו מנחה אדיר, זקן צנום הפותח בקול רועד מהתרגשות: "ראשית אנחנו חייבים לפנות את האולם עד שעה שש-עוצי. אז מתקיימת פה אסיפה אחרת. חוץ מזה, אני יכול לבשר לכם הודעה חשובה: הקמנו ארגון מרכזי למקבלי גימלאות." מישהו מעיר שהשם "מקבלי גימלאות", אינו מעורר כבוד. אחר משיב: "זה בכלל אופן יותר יפה מהמלה קיצבה."

"זה מחנה מפואר", קורא אדיר, המתגבר מהר מאד על אימת הקהל, "ואנו תקווה שההסתדרות והמפלגה ילוו אותנו נאמנה, כשם שעשו זאת נאמנה עד היום. אני בטוח כי במחנה זה שלנו אין כל סכנה של הימנעות מהצבעה. אני עצמי מכיר חברים רבים שלנו, שהיום הם חולים אבל הבטיחו לעשות הכל כדי שיוכלו לקום ולהצביע." אחד הזקנים ממלמל: "הלאי שזה ביה תלוי רק בהם." פסימיסט.

"אני סומך עליכם", קרא אדיר בהתרגשות (המשך בעמוד 12)

נמיר משכונת אחרים

בית ליסין, 6 בערב. מפא"י הזמינה לכאן את כל עובדי עיריית תל-אביב, לפגישת היכרות עם מי שהיא רוצה שיהיה הבוס שלהם בארבע השנים הקרובות. פורסמו פלקטים ברחובות, נשלחו הזמנות אישיות ל-4000 עובדי העיריה. בשעה היעודה ל- פתיחת האסיפה נוכחו במקום 50 איש. הם יושבים בסבלנות ומחכים. עוברות עשר דקות, עוברות 20 דקות ואין סימן לתחילת האסיפה. מדי פעם נכנסים לאולם עוד שניים-שלושה אנשים. בשש-עוצי מופיעה חמולה גדולה של עובדי עיריה חבושי כיי- פות. עתה מרוכזים כבר באולם כ-150 איש. על הבמה - ישימון.

פוליסטוקים מסתובבים בין הקהל: "טוב שבאת", אומרים לאחד, "למה פינקלשטיין לא בא?" שואלים את השני. באולם נראים כמה ערבים מיפו וכמה עסקנים של מפלגות אחרות מעובדי עיריית תל-אביב, שבאז לראות מה המצב.

בשש-עוצי מגיעים גם הנואמים. נמיר אי- ננו. במקומו בא יונה כסה. עולים על הבמה, יושבים ליד השולחן, מתבוננים בקהל ומ' תופפים באצבעות. מחכים שיכנסו עוד שניים-שלושה. לבסוף נוטל את המיקרופון גואם קרח: מרחבי, פקיד בכיר בעיריה. עורן שערים, בטאון עובדי העיריה, ליתר דיוק. "חברים", אומר מרחבי, "לדאבוננו לא יוכל מר נמיר להשתתף באסיפה חשובה זו. הוא עמוס מעל הראש. יותר חשוב יהיה יתיה במקום שאפשר עוד לשכנע אנשים להצביע א'. כאן בין כה-וכה נצביע כולנו א'. למרות זאת היה מן הרצוי שיהיה עמנו בערב זה." לחש של לקוחות מאוכ-זבים בין הקהל. כמה אנשים קמים ויוצאים מיד.

"חברים", ממשיך מרחבי, "אנחנו עומדים כמו יהודי לפני תפילת נעילה ביום כיפור. מתקרבת והולכת שעת התפילה העיקרית שבה אנחנו מבקשים ורוצים שתבואנה 4 שנים טובות למפא"י (מחיאיות כפיים סוע-רות). יש לנו 24 מפלגות. 23 קמו על מפא"י לכלותה ולהקטין את קומתה." מיש-הו מעיר כי לפחות 3 מתוך 23 המפלגות הן מפלגות של מפא"י, אבל מרחבי ממשיך: "ולסיים דברי, נשלח מאכאן ברכה נאמנה למנהיג הדור, לדויד בן-גוריון שמלאו לו 73 שנים, עד מאה ועשרים, ונאחל לו בריאות, כח והתמדה."

מחיאיות כפיים. מה שאבא מספר. מהאולם השכן בוקעים צלילי תזמורת המנגנת מוסיקה לרקודים. חתונה, כנראה. יונה כסה יקם לדבר: "חברים", הוא אומר, "בתוצאות ה- דברות הבאות תלוי עצם קיומה של ה- מדינה. שלטון מפא"י הצליח במשך 11 שנה להעביר את ספינתנו בין סלעי ה- מצור ובין גלים וידוניים." מאוד משכנע. חלק מהשומעים מנענע בראשו לאות הס-כמה.

אחרי עשר דקות לא היה ליונה כסה מה להגיד עוד. והוא התחיל לספר מה שאבא אבן אומר באסיפות שלו. "אז למה לא הבאתם את אבא אבן בעצמו שיגיד לנו את זה?" שואל אחד. אין תשובה.

כסה ממשיך: "אנחנו היחידים שרואים את צרכי כלל המדינה. כל שאר המפלגות רואות רק את צרכי עצמן..." אחד אחד קמים הנוכחים ומסתלקים בחשאי מהאולם.

הפלמייה בקרב-רחוב

גבעת עליה, רחוב 4. במגרש חולי, בהצ- טלבות רחובות, עומדת משאית. פנס גדול, אותיות ת"ו ושני רמקולים מוצבים לידה. השעה שבע-עוצי בערב. נערה תימנית ב- מכנסיים ירוקים וחולצה לבנה קוראת לתוך המיקרופון: "תושבי גבעת-עליה, בעוד כמה דקות תיערך כאן אסיפת-עם של אהדות ה- עבודה. הנואם בני מרשק. בואו בהמוניכם." עד שיבואו ההמונים שמה תקליט של הדוודאים. אחר-כך סלוי-פוקס באנגלית, בו שרה זמרת: "אני אוהב אותך הלילה." לפני המשאית מוצבים כשני תריסרים ספסלים. יושבים עליהם 14 מבוגרים וכחמישים יל-דים. רובם בגיל הגן. "ילדים! לפנות את המקומות ולתת לשבת למבוגרים!" צועקת הבחורה לתוך הרמקול. הילדים לא קמים. אין מבוגרים שרוצים לשבת.

ביתניים באים עוד ועוד, כולם ילדים. מטפסים על המכונית, שרים, רוקדים במעגל. בעשרים לשמונה בא פיבל קנטור, חבר מועצת העיריה מסעם אחדות-העבודה. מס-תכל על הקהל וצועק על שני המארגנים: "אם עושים אסיפה ברחוב, זאת יוצאת אסי-

הצגנו תנאים להצטרפותנו לממשלה והשגנו: חינוך ממלכתי. מדיניות שכו לעידוד מקצועיות. לשכת עבודה ממלכתית. הפרוגרסיבים לא יתאכלו בממשלה הבאה. אכא אק יונקא!

ביטוח בריאות באמצעות קופת חולים ממלכתית. הקלות במס ההכנסה. דיפוליטיזציה של הפנגונים. הציבוריים וחיסול הפרוטקציוניזם המפלגתי.

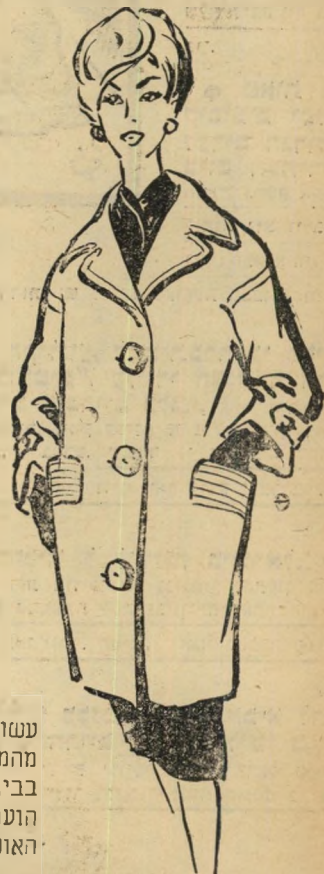
המפלגה הפרוגרסיבית

תוצאות הבחירות: ידועות בבחירות עקרות הבית של מוצרי הנקיון והכביסה נבחר קוים כמלך אבאקו הכביסה וקיבל כתר. כי קוים לכביסה לא מזיק - מכבס בעצמו עבורך.

תלוה מודל

מצינה לכן עבור עונת החורף:

- * חליפה 7/8 עבודת יד באריגי טוויד אקסקלוסיביים
* מעיל מסוגנן בדוגמאות צמר חדישות
* שמלת ז'ירסי, חליפת ז'ירסי
* שמלת צמר קלה. תואמת לכל הזדמנות.

עשו בחירתכן מתוצרת "תלוה" מהמבחר העשיר הקוצר הצלחה בבירות העולם. מבחר זה בדיוק הועמד לרשותכן בכל חנויות האופנה המובחרות בישראל.

האם אתה יודע בעד מי לבחור? אם כן — ואם לא — בחן את עצמך בעזרת

בבחירות 1959

איך להשתמש בבחירות:

ק; 15 נקודות בטור של רשימת ת. אל תרשום באותה שורה שום מספר נוסף.

אם הגעת אחרי שאלה מסויימת למסקנה שאין לך דעה, ושהנך רוצה להימנע מהצבעה באותו נושא, אל תשאיר את השורה הנדונה בטבלה ריקה, אלא רשום באותה שורה 6 נקודות לכל אחת מעשר הרשימות.

לפני שאתה ניגש למלאכה, קרא את ההערות בעמוד זה.

המפלגה שתזכה בסיכום הסופי למספר הנקודות הגבוה ביותר, היא זו הקרובה ביותר לדעותיך. אם נדמה לך שהדבר אינו כך, אל תמהר אל הקלפי. חשוב עוד פעם לפני שתשלשל את הפתק הגורלי.

לפני שתחליט סופית את החלטתך הגורלית ותשלשל לקלפי את הפתק שיקבע את גורל המדינה בארבע השנים הקרובות, עצור ושאל את עצמך את 20 השאלות המתפרסמות בעמודים אלה של "העולם הזה".

אחרי כל שאלה, חשוב היטב. עליך להחליט בבירור, "כן" או "לא".

אם החלטת "כן", רשום בטבלה (בעמוד 11) את כל מספרי הנקודות הרשומים ליד התשובה "כן". אם החלטת "לא", רשום בטבלה את כל המספרים הרשומים ליד התשובה "לא". (לדוגמה: אם החלטת להשיב "כן" לשאלה הראשונה, רשום בשורה הראשונה 15 נקודות בטור של רשימת ח; 15 נקודות בטור של רשימת מ; 15 נקודות בטור של רשימת נ).

וזאת עליך לדעת:

זו הפעם השלישית מגיש "העולם הזה" לקוראיו בחירות — אחרי שעזר להם בצורה זו לחדא את החלטתם ערב הבחירות לכנסת השנייה והשלישית.

הבחירות מבוסס על שיטת ה"אלקטוראם", שהומצא על ידי מדענים צרפתיים והואם על-ידי צוות העולם הזה לתנאי הארץ. מטרתו לתת לך את האפשרות לבחון את עצמך, לחדא אם אמנם אתה נוטה למפלגה מסויימת מתוך שיקולים הגיוניים וענייניים, או מתוך סנטימנט בלתי־רציונלי גרידא.

אין הוא אומר לך אם אתה צריך בכלל להצביע או להימנע — זו החלטה שאתה חייב להחליט בעצמך, כמיטב מצפונך והכרתך. הבחירות יכול לעזור לך רק אחרי שכבר החלטת להצביע — והנך מבקש עתה לדעת בעד מי אתה צריך להצביע.

הבחירות אינן אומר לך מה צריכות להיות דעותיך. הוא מניח שיש לך דעות מגובשות על הנושאים השונים — וכי אתה רוצה לברר איו מן המפלגות קרובה ביותר לדעותיך שלך. אין הוא מסתמך על מצעי המפלגות ועל הכרזותיהן ערב הבחירות, אלא על פעולותיהן בעבר ועל ההשפעה המשוערת שתהיה לנציגיהן בכנסת הרביעית.

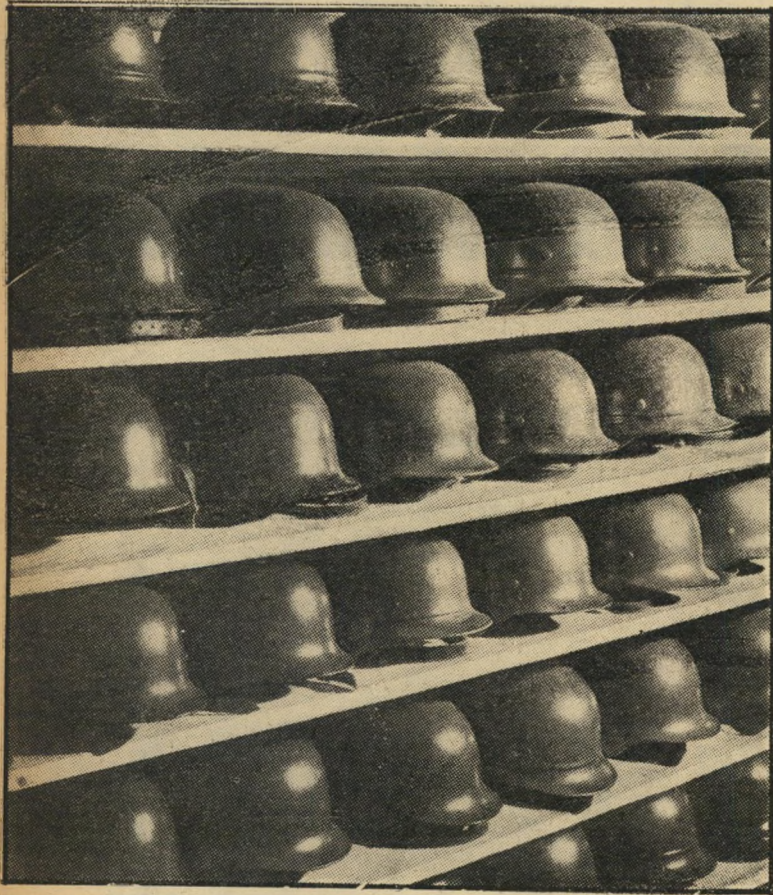
בעיה מיוחדת נוצרה השנה עקב ריבוי הרשימות. כדי שלא לסבך את הבחירות יתר על המידה, הושמטו מתוכו שש הרשימות הערביות. בוחרים ערביים הנוטים למפא"י יצטרכו להחליט, אחרי גמר הבחירות, אם ירצו לבחור בעד מפא"י עצמה או בעד אחת המפלגות הערביות הקשורות עמה (או שהיו קשורות עמה בעבר). הוא הדין לגבי בוחר ערבי הנוטה לאחדות־העבודה, ושבידו הבחירה בין אחדות־העבודה עצמה לבין רש מתה הערבית.

בעיה מסובכת עוד יותר נוצרה על-ידי ריבוי הרשימות העדתיות. לצרכי הבחירות, קובצו כולן יחד תחת האות ס, והבחירות מבוסס על הקחים השחים בין כל הרשימות העדתיות או רובן. אם הבחירות מראה לך כי עליך להצביע בעד ס, תצטרך להחליט בעצמך למי מן הרשימות העדתיות לתת את קולך. למשל, אם חשוב לך במיוחד לשחרר את דויד בן־הרוש, תצטרך להצביע בעד י"ס. רשימת ליכוד עולי צפון־אפריקה. אם אתה רוצה אימון או אהדה יתרה לרשימת התימנים, או למפלגה הלאומית הספרדית, תצביע בהתאם לכך. רשימות חדשות אחרות, כגון זו של הבונד והכוח השלישי, לא יכלו להשתבץ בבחירות.

בשורה התחתונה של הטבלה המופיעה בעמוד 7, תמצא הרכב של כנסת דמיונית, המבוססת על החלטתך. אין זה ההרכב המדוייק של הכנסת שהיית רוצה בה, כי מגבלות הבחירות אינן מאפשרות לשום מפלגה לעלות בסיכום על 30 ח"כים. אולם הרכב זה יאפשר לך לבחון את עצמך מבחינה חשובה אחת. אם אין הבדל גדול בין מספר הצירים לו זכתה מפלגתך לבין מספר הצירים של שאר המפלגות, משמע שאינך איש־מפלגה אדוק, אלא אדם בעל ראש פתוח, הקובע את דעותיו בששחים השונים באופן עצמאי. אם מפלגתך קיבלה, לעומת זאת, יותר צירים מהשאר, משמע שאתה איש־מפלגה נאמן באמת.

לעומת זאת, אם כמה מפלגות קיבלו בהרכב זה מספר כמעט שחה של צירים, משמע שהיית מעדיף בעצם קואליציה המורכבת ממפלגות אלה.

בחירות זה יכול לשמש גם בסיס לויכוח בחברה גדולה יותר. במקרה זה, הכן כמה טפסים של טבלות כדוגמת הטבלה בעמוד 7, תן לכל אחד מהנוכחים למלא טבלה לעצמו — והשחה אחר כך את הטבלות. תוך כדי השחאה, יתפתח ממילא ויכוח על כל אחת מעשרים השאלות — והדובר יבהיר לכל הנוכחים מה השאלות האמיתיות העומדות להכרעה בבחירות אלה.

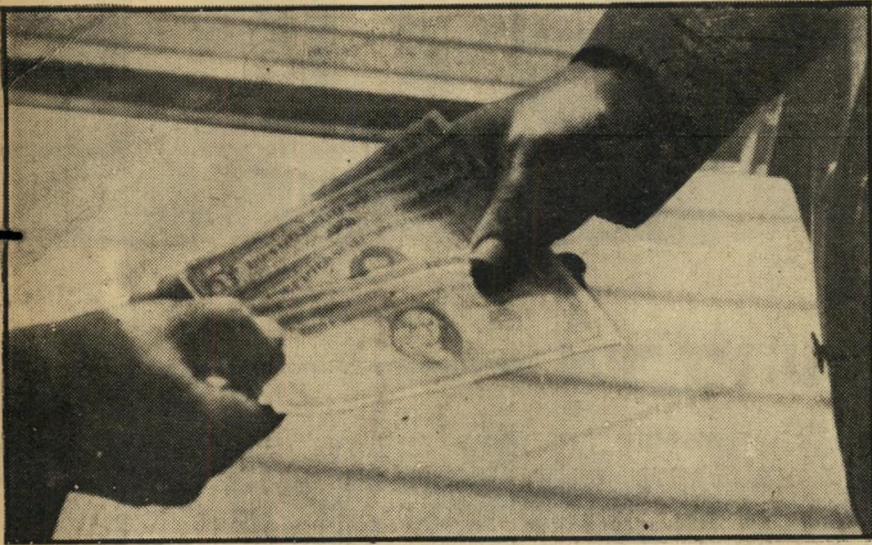
סדרות־פלדה במחסן צבאי גרמני

1. יש להפסיק את אספקת־הנשק לגרמניה.

כן : ח/15, מ/15, ק/15, ת/15.
לא : א/20, ב/10, גר/10, פ/10, צ/10.

3. צריכים לבטל את כל הפיקוחים הכלכליים. כגון הפיקוח על המטבע הזר.

כך : ח/20, ס/5, פ/15, צ/20.
לא : א/10, ב/3, גד/2, מ/15, ק/15, ת/15.

החלפת דולרים בשוק השחור

5. הבחירות היחסיות פסולות. יש להנהיג שיטת בחירות אזורית.

כך : א/40, צ/20.
לא : ב/8, גד/8, ח/4, מ/8, ס/8, פ/8, ק/8, ת/8.

הכנסת השלישית. על כל מפלגותיה

7. מדיניות יזומה של שלום מצד ישראל יכולה לקרב את סיום המלחמה בין ישראל והערבים.

כך : מ/25, ס/5, פ/5, ק/25.
לא : א/15, ב/3, גד/3, ח/20, צ/4, ת/15.

פגישה איכרים עברי וערבי

ח מדי החישובות ופיתוח
מדי ריכוז בערים
מדי בנבולות
מדי מתווכים ומשרתים
מדי עובדים יצרנים
מדי רדיפה אחרי נחות רוחים עשיר
מדי פריקן עבודה וזמה חלוצית
מדי פילוגים ומריבות
ת מדי מאמץ משותף ואחריות כללית
מדי תביעות מהמדינה
ת מדי תביעה מנעמו.

מורעת-בחירות של מפא"י

2. רק דויד בן-גוריון מסוגל להנהיג כיום את המדינה.

כך : א/60.
לא : ב/5, גד/7, ח/10, מ/7, ס/7, פ/4, צ/5, ק/10, ת/5.

מובטלים ליד חלוץ לשכת-העבודה בחיפה

4. דופקים את השחורים.

כך : ס/60.
לא : א/8, ב/8, גד/8, ח/2, מ/8, פ/8, צ/8, ק/2, ת/8.

סמינר לקואופרציה, בתליאביב

6. ישראל צריכה להשתלב במחנה האפרו-אסיאתי.

כך : מ/20, ס/10, ק/20, ת/10.
לא : א/10, ב/10, גד/10, ח/10, פ/10, צ/10.

גזבר אילת צבי בן-אפרים במשטרה

9. יש לבטל את גיוס-החובה של הבנות.

כך : ב/25, גר/30, ס/3, ק/2.
 לא : א/12, ח/12, מ/12, פ/6, צ/6, ת/12.

חיילת מנקה רובה בשרה

10. שלטון מפא"י גורם לשחיתות.

כך : ב/5, גר/7, ח/12, מ/7, ס/7, צ/5.
 ק/12, ת/5.
 לא : א/60.

13. הכנסת הבאה צריכה לכלול הרכה יותר מבני עדות המזרח.

כך : ס/60.
 לא : א/7, ב/7, גר/4, ח/4, מ/7, פ/7.
 צ/7, ק/7, ת/7.

היוד בן-הרוש מובל למעצר

ארוחת פועל-דהק

8. האינדקס הקיים הוא מזויף. יש להעלות את השכר.

כך : מ/17, ס/9, ק/17, ת/17.
 לא : א/10, ב/10, גר/10, ח/10, פ/10, צ/10.

11. יש להגביר את השותפות בין ישראל וצרפת.

כך : א/30, ח/30.
 לא : מ/25, ק/35.

סוכסל ובנין במסיבה

12. יש לאפשר נשואין וגרושין אזרחיים.

כך : מ/15, פ/15, ק/15, ת/15.
 לא : א/1, ב/26, גר/30, ח/1, ס/1, צ/1.

חופה בוער הקהילה בת"א

15. רק פעולה צבאית נמרצת יכולה להבטיח את חופש-השייט
בסואץ.

כך : א/15, ח/30, תו/15.
לא : מ/18, ס/10, פ/10, ק/22.

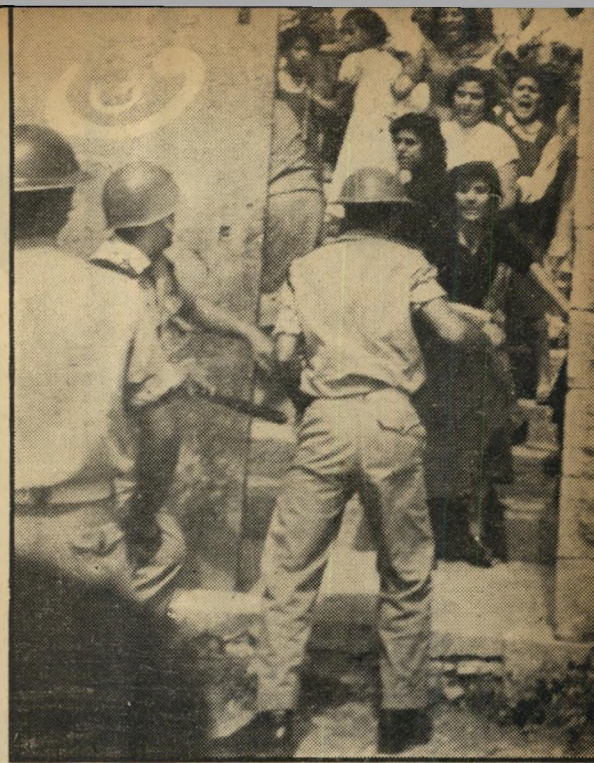

יהדות צה"ל במיבצע קרש

17. ההתיישבות העובדת היא הבסיס המוסרי של המדינה.

כך : א/10, ב/6, גד/2, מ/20, פ/2, ת/20.
לא : ח/20, צ/20, ק/20.

כרותתעמולה בתערוכת הקיבוצים תשי"ח

דיכוי הפגנה בנצרת

14. יש לבטל את המימשל הצבאי
מיד.

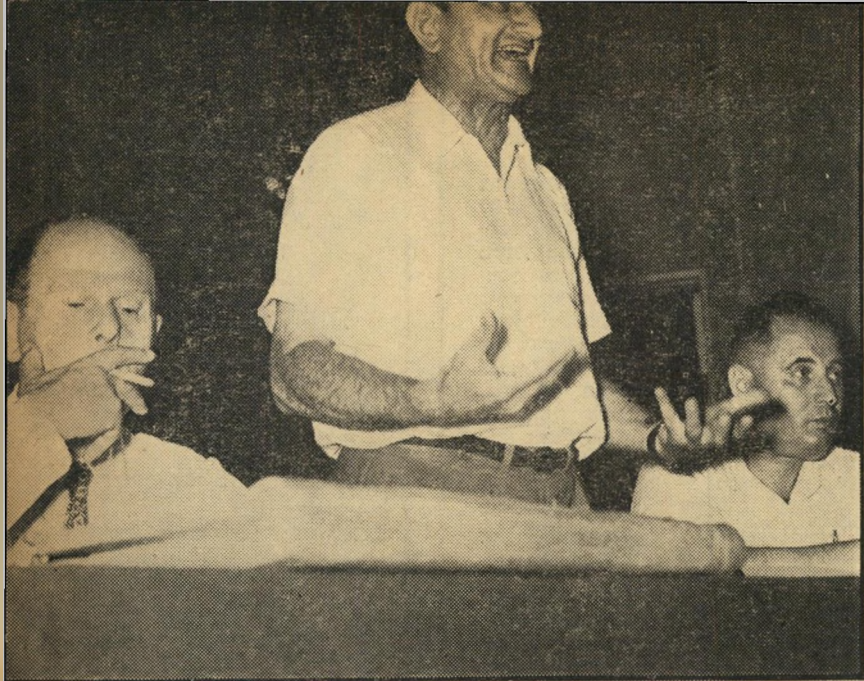
כך : מ/25, ס/5, פ/5, ק/25.
לא : א/15, ב/5, גד/5, ח/15, צ/5, ת/15.

קרבירחוב בודי סליב

16. ההתמרדות בואדי-סאליב היתה
מוצדקת, ויש לשחרר את מנהיגיה.

כך : ס/60.
לא : א/11, ב/ה, גד/ה, ח/ה, מ/ה, פ/ה.
צה/ה, ת/ה.

20. הממשלה הבאה
צריכה להתבסס ב-
עיקר על קואליציה
של מפא"י והימין.

כך : א/10, פ/20, צ/30.
לא : ב/5, גד/5, מ/14, ס/8,
ק/14, ת/14.

ח"כ צ"כ סרלין וספיר
בועידת מפלגתם

שרי ספ"ם יוצאים ממשרד ביג"י

בעד מי עליך להצביע

הכנס בלוח זה את המספרים שקיבלת כתשובה לכל שאלה. סכם את כל המספרים. הרשימה שנתת לה בסיכום את המספר הגדול ביותר היא המפלגה המתאימה ביותר לדעותיך, ולמענה עליך להצביע. אם נמנעת בשאלה מסוימת מהצבעה, הוסף באותה שורה שש נקודות בכל אחת מן המשבצות.

שאלה מס.	א (מפא"י)	ב (חזית דתית לאומית)	גד (חזית דתית תורתית)	ח (חרות)	מ (מפ"ם)	ס (כל הרשימות העדתיות)	פ (פרוגרסיביים)	צ (צ"כ)	ק (מק"י)	ת (אחה"ע)
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										
בס"ה										

חלק את המספרים האלה ב-10 ותקבל הרכב של כנסת דמויונית, המתאימה באופן כללי לדעותיך (ראה הערות בעמוד 3).

הרכב הכנסת הרצוי לך

הרתיים יוצאים ממשרד ביג"י

19. הממשלה הבאה
צריכה להתבסס ב-
עיקר על קואליציה
של מפא"י והדתיים.

כך : א/10, ב/30, גד/20.
לא : ח/4, מ/14, פ/10, צ/4,
ק/14, ת/14.

בתי-מלון עוק. בישראל הפך המליונר לפליט: לשוא חילפ קורת-גג בלשון כלשהו. הסיווג היה במלוא עוצמתו ובתי המלון היו מלאים עד אפס מיטה. מר סילברסטיין המיואש חשב כבר על ירידה בחזרה לאמריקה, כא שר מבטו הבחין בשלטו הצנוע של מלון גד, השוכן בבית מגורים ישן, סמוך למלון דן המפורא. וכך עלו זוג מיליונרים-פליטים לקומה ב', שם מצאו דלת ועליה שלט "מלון" ופתקה המבקשת בשתי שפות: "נא לצלצל לקומה ג'". לשמחתם הרבה, נמצא לבסוף חדר הפונה ליה.

רודה גלילי, בעלת המלון, מצאה במהירות שפה משותפת עם אורחיה: רוסייה. נושא השיחה: בתי-מלון בארץ. געש ורעש סילברי-סטיין: "לקלוט עולים אתם יודעים! אך מה זה שזה אם אינכם מסוגלים לקלוט מיליונר מסכן אחד!"

בין "השרון" ו"אכדיה". בסוף ה- שיחה החליט המליונר סילברסטיין: "אילו הייתי מוצא מגרש מתאים, הייתי בונה מקון מפורא בישראל!" לבה של רודה גלילי קפץ כאלו מצאה את מספר כרטיס הפיס שלה בעתון: "יש לנו מגרש לא רע. אולי זה יוכל לעניין אותך?". היכן הוא? "בהרצליה". בין מלון השרון ומלון אכדיה. סילברסטיין הכיר את המקום היטב. הוא בויבן שם חצי יום בחיפושם אחרי חדר. הוא היה מוכן לחתום על עיסקה. המניע היחיד: בעלה של רודה שהיה בארצות הברית, חיפש שם משקיע הון להקמת מלון. סילברסטיין הבריק לד"ר (לכלכלה) יוזק אל גלילי: "חכה לי נקודה סילברסטיין". "חיכיתי לו כשבועיים", סיפר השבוע גלילי, "ואמנם היה כדאי לחכות: חורתי הביתה עם חווה להקמת המלון בהרצליה — לקלי טת המליונרים".

רפואה כל ישראל חפרים

בקרוב יהדות רומניה, במיוחד בתקופה הסורסו-קומוניסטית, היה כריסט שם דבר. הרומנים בעיני העדין של הירודק הנפשי, הקימו לעצמם אגודה רפואית משלהם. כריסט היתה מעין קופת-חולים יהודית שעסקה מלבד העזרה הרפואית, גם בפעולות חבר חיות בקרב היהודים. במשך הזמן מצאו באגודה את מקומם טובי הרופאים היהודים שלא נתקבלו לעבודה בבתי חולים אחרים, גישו סעד רפואי לחסרי אמצעים יהודים ולא יהודים. כריסט הקימה גם בית-חולים ענק שזכה לשם בכל רומניה.

בית החולים קיים גם היום אולם מרבית אנשי ההנהלה היהודים עזבוהו והאגודה כולה כמעט ושותקה.

הזרעה מדאכותיות ושיכון. מודעות הפרסום בעתונות הלועזית בישרו לאחרונה על תחיתה מחדש של האגודה בישראל. ביוזמתם של מספר רופאים, עורכי-דין, ואישי ציבור שבראשם עמד העתונאי משה מאנס, הוקם גוף שהציב לעצמו מטרה "להגיש עזרה רפואית לעולים חסרי אמצעים מרו-מניה". היה זה רק תרוץ כדי לשמור על השם כריסט. המיסדים הודיעו כי לא ידחו גם ותקים חסרי אמצעים, וגם כאלה שאינם יוצאי רומניה.

הצא, לאחר הרצאה ראשונה של ה- אגודה על הנושא "הזרעה מלאכותית לבני-אדם", הופיעו שלושת הנוקקים הראשונים. שניים מהם בקשו עבודה, השלישי — שכון.

דרכי אדם חברה לגורל

ריבה אמיתי (21) לא היתה מה שבני הטובים מכנים "נערה חמה". אינני יכולה לסבול את הילדים האלה, שכבר בפגישה ראשונה עם נערה הם נוהגים כאילו הכירו אותה שנים". נהגה להסביר להוריה שדאגו לעתידה. כי ריבה, שבשינויים קלים היתה מוצר אופייני לדור של אתמול, היתה מוכנה לחכות שנים ולא ליפול בידיהם של הזאבים של ימינו.

לאחר שסיימה שרות בצעה"ל כפקידה, ונק טפה על ידי משרד הבריאות בעובדת במכון להגינה רוחנית בתל-אביב, נרשמה ריבה לפקולטה למדעי הרוח של אוניברסיטת תל-אביב, הכינה עצמה לשנים רבות של צפייה. אולם הגורל רצה אחרת. בצורת דרישת שלום מדוד בארצות הברית הבני את ריבה ואמה למלון פרק בתל-אביב. בטרקלין המי-לון התעמס תיה צעיר מארצות הברית. ריבה משכה מיד את עיניו של שלום אפי-ריים (25), אגרונום ממסצ'וסטס, וההכרזה

ציונים הכלליים. אם כי חידה זאת קיימת לגבי כלה אחת מן הרשימות לכנסת הרביעית, היא מגרה במיוחד לגבי הצ"כ, שזכו עד כה במספר הח"כים הרב ביותר בו זמנה מפלגה לא-מפא"יית ארבעים: 23 ח"כים בכנסת השנייה. היכן תעמוד המפלגה הר-שלישית בכנסת השלישית (אחרי חירות ומפא"י) והשניה בכנסת השנייה?

בדקה הבית הקיצוני ברשימת הצ"כ (הע-מדתו של משה נסים במקום הששי, סילוקם של חתיקים כשוננה קרסין) מצד אחד ופטריו של ישראל רוקח מצד שני, רק הגבירו את החידה. אולם לפחות אדם אחד התנהג כאילו לא היתה החידה הידה כלל. היה זה מטכ"ל הבחירות של הצ"כ, חבר הכנסת (הראשונה, השנייה והשלישית) ושר הבריאות לשעבר, עורך-הדין יוסף סרלין. הוא שפע אופטימיות.

רבע מיליון. חודשים של עבודת-פרך (16:15 שעות ליום, כולל הופעה כמעט-יומיומית באסיפת בחירות) לא השאירו את אותותיהם בסרלין בהיר-השער והעין, ה- נראה צעיר בהרבה משנותיו (53). הוא ניצח אישית על גיוס רבבת מתנדבים כפעילי בחי-רות, ארגון יותר מ-400 אסיפות עם, בהן נכחו קרוב לרבע-מיליון איש, דאג עוד בחודשי הקיץ לחרש עמון בדעת-הקהל על-ידי ארגון קרוב ל-500 מסיבות בית.

את עיקר מסע-ההסברה כיוון סרלין לבחור-הוא מכה שוקל ושקול (האורח הנבון בוחר בהגיון). הוא לא דיבר על אלטרנ-טיבה לשלטון — דבר דמויני במציאות הר-ישראלית הנוכחית — כי אם על שיתוף בשל-טון. כי לדעתו של סרלין לא 24 אפשרויות

כרה אמיתי

ארבעה חיבוקים במסדרון

עומדות בפני הבחור, אלא שתיים בלבד: ממשלה סוציאליסטית או ממשלה לא-סוצי-אליסטית. מדינת ישראל זקוקה, לשם קליטת העלייה ובניין המשק, למשטר לא-סוציא-ליסטי — אחרת לא יעלה ארצה ההון וה-כשרון היהודי מארצות המערב.

סרלין, שינעל את מסע-הבחירות באסיפת-העם האחרונה ערב הבחירות, משוכנע כי החוט המשולש של נצחונות לא-סוציאלי-סטיים בחודש האחרון (בצחונות הרמינים בבני-טניה, הלא-סוציאליסטים בשווייץ) יושלם בי-ישראל דווקא. היתה זו תקווה חדשה, בה נתלו ברגע האחרון פעילי המפלגה שכולם ניבאו לה מפלה.

פיתוח

ביזנס במקרה

דברים רבים זקופו לזכות יכולתו של הוד מעלתו מקרה. השבוע הסתבר כי נוסף לכל הוא מסוגל אף להקים בית מלון בעל ארבע קומות על-קרקע ושתי קומות תת-קרקעיות (240 חדר), בהשקעה של מיליון דולר. וזאת רק בשלב הראשון, בשלב הסופי יוגדל המ-לון ב-2 קומות (120 חדר) נוספות, בתוספת מובנת מאליה של חצי מיליון דולרים. המקרה קרה כאשר עלה הרי ג' סילברס-טיין מוצא הגוף, עם רעתו (מוזדוניהם בידיהם) במדרגות הצרות של מלון "גד" התל-אביבי. בארצות הברית מד סילברסטיין הוא מיליונר בעל קרקעות רבים ושרשרת

(המשך מעמוד 6) שאתם יודעים כי אין לנו מנהיגים כמו בן-גוריון, אכן או גולדה. רשות הדיבור ליונה כסה".

כסה מודיע כי כמה שנוגע להקמת ארגון מקבלי הגימלאות, הרי הסיכויים הם מצו-ינים: "כי אין אדם שאינו תומך בכך. כולם יודעים שגם הם יגיעו לזה". כדי לא להיות שיגרת, החליט הנואם לא להרחיב את הדיבור על נושאים רבים, להצטמצם בנושא אחד.

הוא בחר בסיסמה זמן רב מדי בשלטון. כל ממשלה היושבת זמן רב מדי בשלטון, גם באנגליה היו בחירות לא זמן, וגם שם העלו את הסיסמה הזאת. ומה אתם חושבים קרה? השמרנים נשארו בשלטון. כי מקמילן, שהוא כנראה אדם חכם, שאל את האנשים שאלה אחת: האם היה לכם כבר פעם כל-כך טוב כמו היום? והם ענו: בהצבעה, וזה גם מה שאני שואל אתכם: האם לא טוב לכם היום בישראל? אחדים מן הזקנים הניעו בראשם לחיוב. "או זהו זה", סיכם כסה, "וכשתפנה מהר" מקבלת הממשלה החדשה נטפל גם בנייני-מבלי-הגימלאות".

זקנה שישבה בקצה האולם לא יכלה להת-אפק: "רק שיתנו לפני שיעברו ארבע שנים נוספות", הפליטה. הזקנים חיכו. הם הבינו.

שולחנות ערוכים בחצר

חצר ברחוב פז חיים, שכונת התקווה. שלום וריס, חציר תימני נמרץ, עוסק ב-חריצות בכיסוי מספר שולחנות-עץ הפזורים על משטח העשב. הוא מניח גליון ניר לבן על גבי השולחן, מחזק אותו בנעצים, מפסיק מפעם לפעם ממלאכתו כדי לגרש את היל-דים הנהגים להפריע לו במלאכתו. כאן עומדת להתקיים אסיפת מפלגת הפועלים המאוחדת.

הרומנו בעיקר עולי תורכיה, אבל גם אחרים לא יעצרו בשער החצר. הצרה היא, שגם עולי תורכיה וגם האחרים, אינם מגלים התלהבות מרובה לבוא ולהאזין לינה שיש לנואמי המפלגה לספר להם. בשעה שנוקבעת להתחלת הצאומים ישנו ליד השולחנות המכוסים פחות מעשרה אנשים (יחד עם בעלת-הבית הזקנה שאינה חברת מפ"ם, יודעת רק ש"יש בן גוריון") וכעשרים ילדים, רובם פחות מבני עשר.

גם שלום וריס, חבר מרכז המפלגה בתל-אביב, וגם הנואם באסיפה, צירלו אשקר, מוכנים לערוך חזרה ולספר לסובבים אותם מה הם עומדים להגיד. וריס תוקף את חרות, ובמיוחד את החלק המוניציפלי של חרות. "תושבי השכונות נתנו בהם אמון, ומה יצא מה? במשך השנים שהם יושבים בעריה לא עשו דבר לשנות את פני ה-שכונה. אני מבקש לתת לנו הפעם את המנדטים כדי שנוכל אנו לעשות את המלא-כה".

מבציעי המחרתיים. צירלו אשקר טוען כי לא ביקש לבוא ולנאום כאן. הוא בכלל רחוק מפוליטיקה ואינו רוצה לעסוק בזה. קשור לחקלאות, ודווקא מבסוט מזה, "יש עכשיו מאבק. נקראתי על-ידי המפלגה להשתתף. משכו אותי בטרקטור ובאתי. לאן ששולחים אותי אני הולך. זו התרומה שלי למאבק".

לצירלו שיטה מיוחדת לרתק את השומעים: "איני מדבר אתם על עולם ומלואו, על בעיות שאין הם ואני יכולים לפתור. אנו משוחחים על בעיות יום-יום. על דיו, על הגיינה ועל זינוך. כך הם מבינים, ואת זה הם רוצים לשמוע".

מתחת לעץ שבקצה החצר שאל שם-טוב עזרא (11) את אחותו לאה (10): "יהיו פה גזונים ועוגות כמו אצל הציונים הכלליים?" לאה לא ידעה. "אני בואו נלך הביתה", הציע שם-טוב "לחצונו בכסחון-העצמי של מומחה לעניינים מפלגתיים".

הם יצאו, והגשם החל לטפטף. "זה סימן שיהיה להם מזל", קבעה לבנה קטרינס בת ה-10. "למי?" שאלו המבציעים לכנסת ה-ששית: "מפא"י מפ"ם".

לאה הידענית השיבה בגאווה: "מפ"ם, יל-דים מפ"ם". "או טוב, שיהיה-להם המזל. מה איכפת לי?"

היה זה הד-למחשתם של האורחים הר-מבוגרים יותר, שמיחרו הביתה בגשם.

מפלגות

תקוות הרגע האחרון

אחת החידות שתבואנה על פתרונו, ביום השלישי הקרוב היא כוחם העכשוי של ה-

העולם הזה

נאמן למסורתו

לכפות את המאורעות

במהירות ובהרחבה

גיש לך

העולם הזה

גליון מיוחד על תוצאות

הבחירות לכנסת

הרביעית.

גליון זה יופיע בשוק

ביום חמישי בבוקר.

צוות מיוחד של כתבים

כסה את תהליך

החצבעה ברחבי הארץ

גיש לך ניתוח השולחן

של התוצאות

של הרגע

אשר עליו נרמז

מרכיב הכנסת הרביעית

גליון זה של

העולם הזה

יכלול גם כתבות מיוחדות

מהמדגמים הקבועים.

אם חשוב לך לדעת

מה הן תוצאות

ה-3 בנובמבר

אל ותשכח לקרוא את

העולם הזה

5-5 בנובמבר

כך בחרו ברחבי הארץ

ולהעריך כי שתי מפלגות הפועלים, מפ"ם ואחדות העבודה, יזכו בבחירות באחוז גדול יותר של קולות מאשר בקלפי הנסיונית.

● במידה פחותה יותר קיפחה הקלפי הנסיונית את ריכוזי הבוחרים הדתיים. גם כאן יש לקחת בחשבון, כי ריכוזי הדתיים עשויים להעלות את אחוז הקולות הכללי שניתן למפלגות הדתיות, אם כי לא במידה כה ניכרת.

● יתכן ואי-הצבת הקלפי באיזורים הערביים קיפחה את מק"י. אולם מצבה של מק"י ברחוב הערבי כיום אינו מזהיר, וספק אם תזכה בעזרת הקולות הערביים, ביותר מאשר מנדט נוסף אחד או שניים.

● מגמת העליה לתנועת-החרות ניכרת בכל קלפי נסיונית. אולם יש לקחת בחשבון שאוהדיה של תנועה זו גילו להיטות רבה להצביע ולמשוך בוחרים נוספים — תופעה שלא ניכרה אצל אוהדי שאר המפלגות. על כן, אף כי צפויה עליה לתנועת-החרות, הרי נטייה זו, כפי שהיא משתקפת בתוצאות הקלפי הנסיונית, מוגזמת.

● רשימתו של דוד בן-הרוש זכתה לאחוז הגבוה-יחסית של הקולות בעיקר בהצבעה

אחר-עשר שבועות פעלה הקלפי הנסיונית של העולם הזה בכל חלקי הארץ. 31 קלפיות הצביעו 5500 איש. לפי הצבעתם של מצביעים אלה, סיכמה חולית הקלפי הנסיונית של העולם הזה את סיכויי המפלגות בבחירות לכנסת הרביעית, כפי שהשתקפו בקלפיות הנסיוניות. תוצאות הסיכום מתפרסמות בעמוד זה.

הטבלה בעמוד זה מוסרת את האחוזים שקיבלה כל רשימה בכל קלפי לחוד. בכמה מקרים צורפו מספר קלפיות לקלפי אחת. שתי הקלפיות שנערכו בתקופות שונות בחיפה, למשל, איחדו לקלפי אחת. כן אוחדו שתי הקלפיות של ירושלים, שש הקלפיות של תל-אביב וקלפיות הרכבות וערי-השדה. סיכום האחוזים שקיבלה כל מפלגה בכל קלפי נתן את אחוז הקולות הארצי שהיתה מקבלת כל מפלגה, אילו היוחה הקלפי הנסיונית מדגם מדויק לחלוטין של דעת הבוחרים בישראל.

תוצאות סיכום זה מתפרסמות בטור האחרון בטבלה. התוצאות הן מפתיעות בדרך כלל. לו היו מתקבלות במציאות, והכנסת הרביעית היתה מורכבת לפי סיכום זה, היתה חלוקת הצירים בכנסת כלהלן: מפא"י — 40 צירים (לעומת

סיכום האחוזים שכל מפלגה קיבלה בקלפיות הנסיוניות

מפלגה	שם המפלגה	מקום הקלפי														
		תל-אביב	תופנה	ירושלים	ע"י הדרום הצפון (הדרה) (ירושלים) (תל-אביב) (תל-אביב)	רמת-גן	בני-ברק	רמלה	לוד	באר-שבע	אשקלון	קריית-גת	רמת-גת	רמת-השרון		
א	מפא"י	27.7	36.7	26.8	25	34.3	27.5	16.3	48.2	27	45.7	31	42.7	38	31.9	32.4
ב	המפלגה הדתית הלאומית	6.4	4.4	6.9	6.5	5.8	2.6	17.2	3.2	6	1.8	12.3	4.1	9.6	9	7.2
ג	חזית דתית תורתית	2.4	1.9	3.8	2.6	0.8	0	33.3	0	4	2.1	0	1.9	7.1	4	4.4
ד	תנועת החרות	33.3	24.9	35.8	29.1	21.1	38.2	19	31	18.3	18.9	19.2	17.6	9.3	24.8	24.8
ה	מפ"ם	5.1	7.4	5.3	6.2	8.9	4.4	2.7	4.9	7.3	6.9	2.2	5.3	5.3	9.7	5.9
ו	המפלגה הפרוגרסיבית	3.1	4.7	5.5	1.3	1.2	4	1.8	0.8	2.7	0	2.2	6.4	4.9	2	2.7
ז	הציונים הכלליים	7.4	10.9	4.8	13.9	4.4	5.3	3.6	0.8	4.6	4.2	2.2	5.7	6.4	4.6	5.3
ח	המפלגה הקומוניסטית	3.3	1.1	1.1	1.3	4	2.2	0.9	4.9	1.3	4.7	1.4	2.9	2.1	1.6	2.1
ט	אחדות-העבודה	7.3	6.8	5.8	7.1	9.8	4	2.7	0.8	16.2	10.7	2.2	9.4	7.8	9.7	7.5
י	ארגון ליכוד עולי צפון-אפריקה	0.9	0.2	0	0.9	1.2	0.4	1.8	0.8	8.7	0.3	17.5	0	0	1	3.3
יא	המפלגה הספרדית הלאומית	0.5	0	0	0.4	2.9	0	0.9	0	0	0	0.7	0	0.3	4.6	0.6
יב	האחד הלאומי הספרדי	0.8	0.4	0.7	0.2	0	0	0	0	0	0.3	7.2	0.5	0	0	0.6
יג	רשימה צפון-אפריקאית בלתי-חלופית	0.1	0	0	0	0	0.4	0	2.4	2.2	0.9	0	0	0	0	0.4
יד	עליה חדשה	0.1	0	0	0.2	0.8	0	0.4	0	0	0	0	0	0	0	0.1
טו	התאחדות התימנים	0.4	0	0	0.9	0	0	0	0	0	0	0	0.3	0	1	0.1
טז	נכים ונפגעי הנאצים	0.1	0	0	0.2	0	0	0	0	0.6	0.3	0	0	0	0	0.1
טז	הבונד	0	1	0	0.1	0.1	0	0	0.8	0	0.6	0	0.2	0	0	0.2
טז	הכח השלישי	0	0	0	0	0	0	0	0	1.3	0	0.7	0.2	0	0	0.1
טז	כל המפלגות הערביות	0.2	0	0	0	1.2	0	0	0	0	0.4	1.4	0.2	0	1.3	0.4

בשלושה רכוזים: באר-שבע, לוד וקריית-גת, שאיזן את חולשתה במקומות אחרים. התופעה הקובעת בחישוב סיכויי רשימה זו היא, שהינה הרשימה היחידה מבין הרשימות החדשות שהצליחה לצבור קולות כמעט בכל מקום בו הוצבה הקלפי. נראה שזאת גם הרשימה החדשה היחידה בעלת הסיכוי לעבור את אחוז החסימה, ואף לזכות ביותר מציר אחד בכנסת.

התחשב בכל הגורמים האלה, הרי ההפתעה המרעושה היחידה המשתקפת בתוצאות הקלפי הנסיונית היא שמפא"י לא תפסיד מאחזיה, או תפסיד אף מעט. ההצבעה בקלפי הנסיונית נעשתה ללא אמצעי-כפייה, ללא לחץ. הבוחרים שהצביעו א' בקלפי הנסיונית לא היו מאורגנים, והם עשו זאת מרצונם החופשי, דבר המעיד על מעמד איתן בקרב ציבור הבוחרים.

שתי תופעות נוספות שהתגלו בקלפי הנסיונית ראויות למחשבה. האחת היא ירידתם הניכרת של הציונים הכלליים. אפילו אם אפשר להסביר את הירידה בחלקה באדישותם של בני המעמד הבינוני, שעבר נתנו למפלגה זו את רוב קולותיה, עדיין נשקפת ירידה תלולה. התופעה השניה, שאינה מתבטאת בטבלת הסיכום, היא המספר הרב של הנמנעים העקרוניים. מלבד אלה שנמנעו מכל מיני סיבות מהצבעה בקלפי הנסיונית, הטילו קרוב ל-10 אחוז לקלפי זו פתקים לבנים לציון הימנעותם. ברובם אף הוסיפו הערה ברוח "אין בעד מי להצביע". מסיבה זו אפשר לצפות השנה לאחוז קטן יותר של מצביעים מאשר בבחירות לכנסת השלישית.

40 בכנסת השלישית); תנועת החרות — 30 צירים (15 בכנסת השלישית); הציונים הכלליים — 6 צירים (13); אחדות-העבודה — 9 צירים (10); המפלגה הדתית הלאומית — 8 צירים (11); החזית הדתית התורתית — 5 צירים (6); מפ"ם — 7 צירים (9); המפלגה הפרוגרסיבית — 3 צירים (5); המפלגה הקומוניסטית — 2 צירים (6); ואילו רשימת ליכוד עולי צפון-אפריקה של דוד בן-הרוש זוכה ב-4 צירים.

סיכום זה נותן רק 114 צירים בכנסת. שאר המנדטים היו מתחלקים בין המפלגות הערביות, שהקלפי הנסיונית לא עמדה על סיכויי הצלחתן באזורים הערביים, ובין המפלגות שהיו זוכות לעודפי-קולות רבים. לפי תוצאות אלה, לא היתה מצליחה גם רשימה חדשה אחת. מחוץ לרשימתו של בן-הרוש, אפילו לעבור את אחוז החסימה. אילו אמנם היו תוצאות הבחירות כאלה, היה מסתבר שמפא"י שמרה על כוחה, שתנועת החרות ורשימת ליכוד עולי צפון-אפריקה זכו בנצחון מדהים, וכל שאר המפלגות נחלו מפלה, כשאת התבוסה המוחצת ביותר מקבלים הציונים הכלליים.

איזו מידה משקפות תוצאות הקלפי הנסיונית את הלך-הרוחות של הבוחרים? כאשר באים לעשות הערכה כזאת, יש להתחשב בכמה גורמים:

- המקומות בהם הוצבה הקלפי הנסיונית שיקפו, בסיכומם של דבר, את כל סוגי הישוב בארץ ואת כל שכבות העם, מלבד הערבים. אולם אין ספק שהקלפי הנסיונית קיפחה את ריכוזי ההתיישבות העובדת. לא היה טעם בהצבת קלפי קיבוץ השומר הצעיר, למשל, מכיון שהרכב הבוחרים במקום כזה הוא הומוגני. על כן, יש להתחשב בעובדה זו, ביניהם היתה בלתי-נמנעת.
- לאחר שלושה חדשים הופיע אפריים בן-ביתו של אבי ריבה, נכה פעולת אצ"ל במלחמת השחרור, גימגום בעברית נלעגת: "אני רוצה חתן לא ריבה". ריבה היססה. היא הסכימה ללכת עם אפריים למשרדי הרבנות בתל-אביב, לברר את הפרטים האישיים שלו.

לשם יזמן לה הגורל את חברתה לספסל הלימודים ולצבא, מרים אופנהיים. "מה את עושה כאן?" שאלה ריבה. "אני עומדת להרשם לנשואין", הסבירה מרים ורצתה להציג בפני ריבה את בעלה לעתיד. אולם

אשר נגדו התריע העולם הזה (1151) הת- נפץ על סלע הצדק המשפטי. שופט השלום החיפאי ד"ר יעקב הנס לוין זיכה השבוע 12 מתושבי ואדי סליב, — ביניהם דויד בן-הרוש, שהואשמו על-ידי המשטרה בהת- קלות בלתי-חוקית ב-9 ביולי. קבע השופט: "כחנת ההתקלות ליד מטה המשטרה היתה לדרוש משפט צדק לשוטרים שירו על עקיבא אל-קריף... הוכח שיוזמי ההפגנה הרגיעו את הקהל". . . לחץ המושל הצבאי על תומכי המועמד לכנסת מסעד קיסם שיבטלו את תמיכתם בו, אותו גילה לראשונה העולם הזה (1148), הוכח באופן

תזכיר
סלע הצדק
נסיון ההתנקמות בתושבי ואדי סליב,

אשתו של זומחה ישראלי מגלה את

המלך...

40 אלף ישראליים שהו השנה בחוף-לארץ. הם הגיעו לנקודות ישוב מרוחקות ומבודדות, איהן לא הצליח להגיע אף עתונאי מקצועי. אנשי שגרירות, מזמחים, שליחים וסתם תיירים ישראליים ביקרו באי האש שבדרום-אמריקה, בחוג הקוטבי-הצפוני ובאי האוקיינוס השקט. בסדרתו החדשה, "בין קודש לחול", יביא "העולם הזה" שורה של כתבות מאת ישראליים בחו"ל, המספרים על נסיונות מעניינים. כתבתה של שרה לונדון, אשת זומחה ישראלי בניגריה, פותחת את הסדרה. במכונית, ברגל ועל גבי סירות-נהר, תרה שרה לונדון אפיקי קילומטרים של ארץ אפריקאית העומדת לפני עצמאותה, והתופסת מקום חשוב במערך הישראלי שמטרתו לחדור בכל מחיר ליבשת השחורה.

ביקשתי אותו שיוריד את נעליו והוא הודה לי מאד. סילחסטר היה הכושי הראשון שהכרתי מקרוב. הוא שונה במידת-מה מהאחרים, ש' כן סיים שש כיתות של בית ספר עממי.

סדן תפריקות על המרובה

למעשה מתנהלים חיי הכלכלה בי ניגריה בידי הנשים. הגברים מהחיים רק קישוט. הניגרים הם גבוהי-קומה וחסונים. גם הנשים הן גבוהות קומה ביחס, ומהות דוגמה מושכת של הגזע האציל שאיכלס פעם את מערב אפריקה.

מעניין לראות את הנשים הניגריות. הן מסורקות בצורה אמנותית, כששערותיהן נק' לעות בצמות קטנות ומשכיות אחרה. הצמות מסודרות בכל מיני צורות גיאומטריות דמוי-זיות - החל ממרובע פשוט וכלה בדוג' מאות רבות-צלעות ומורכבות ביותר. יש לנשים הניגריות סלונים מיוחדים לתספורות - תיבות קטנות המוצבות בדחוב, עליהן מונחים בערבוביה כל מיני מסרקות בצורה של קלשון קטן. הנשים יושבות על התיבה, כשהספרית הממוחית, הזוכה בתשלום ועיר מאד, מסדרת את התסרוקת משך שעה ארוי כה, כשהיא שוות את הצמות בעזרת חבל דק ושחור, המסייע לקשירתן על הראש.

הנשים הניגריות עושות ככל מלאכה. דבר שכיח ביותר לראות ברחוב נשים הנושאות על ראשן שיאש של עשרות קילור גרמים, כשמאחוריהן נגרים כמה ואטמים, וחינוק חייכן ושחור מציץ מאחורי גבן. יש להן מנשאה מיוחדת לתינוקות, הקשורה מאחורי הגב. התינוק נמצא בתוכה רוב שעות העבודה, ורק ראשו נמצא בחוץ. כשי מגלה את חצי גופה העליון - שבערים הגדולות הוא מכוסה בחתיכת בד - מע

על קביים רוקות רוקנית מק' צועית כושיית. לברו שח, בזמן הופעה, תגורת טיבים בלבד.

מזום נחת. גשם קל טיפספ ובאוויר עמד מין ריח מזור ובלתי-נעים. האנשים שבחצו נעו בזריזות. הם נפנו בידיהם וחייכו בה מלא שיניים לבנות. ברגע הראשון היתה לי הרגשה מזוהה. כולם היו שחורי-עור. אחרים היו שחורים כפחם. אחרים הזכירו נעלים צבאוות מצוחצחות היטב. גחן עורם של אחרים היה חום כ' עין הקקאו. אך כולם היו כושים.

ירדתי מהמטוס. פקידים לבושים מדים בהירים טיפלו בניירותי. פקידים אחרים, במדים כחולים, טיפלו במטעני. סבל שבאוונזו עגיל ונשא את מזחדותי - כולם, ללא יוצא מן הכלל, היו כושים. פנינו אל צריף ה' חנייה. ואז ראיתי אותם: קבוצה של ילדים כושיים שהסתכלו אחרי בתמהון, כאילו היו רואים חיה מזוהה שברחה מגן החיות. ידעתי אז כי מה שהיה עבורנו בגדר חלום ותוכניות - התגשם: הגענו לתחנה הרא' שונה במסענו לאפריקה.

בעלי נשלח לניגריה, כמומחה ישראלי. אני יולדי ולחינו אליו.

אזורים בחזון הראווה

מזום לא איהר להגיע. כשעלינו עליו פגשתי לראשונה את הרבר ה' מיוחד המאפיין את אפריקה המשתנית: ריח נורא של בתה רקובה - רקבובית של עלים וחומר אורגני אחר, המתמסמס בגשם האינסופי. היורד רוב עונות השנה בג'וגל. בתחנה הבאה כבר שלט הריח בכל. כשי הגעתי לאיבדן, לאחר חניה בלאגוס, היורד שלים של ניגריה ובירתה הרשמית, כבר התרגלתי אליו כאילו חייתי באפריקה שנים. איבדן היא אחת הערים הגדולות ביותר במערב אפריקה. היא מונה לפי סטטיסטיקה רשמית 750 אלף תושבים.

מה שמפתיע את הישראלי המגיע לראשונה לאיבדן, ולערים דומות אחרות באפריקה, הוא העושר הרב המוטל בחנויות הראחה. באיבדן יכול אתה למעשה לרכוש לך כל דבר, ממקלט טלחוייה חדיש ביותר ומכונית אמריקאית מהודרת, ועד פסל עץ חרות בנסות, המשמש לניגרים רבים כאלוהים. לישראלים המגיעים לניגריה כעובדי הממשלה מצפים תנאים טובים בי' יחס. קבלנו זירה נאה והניגרים אף העמידו לרשותנו מכונית עם נהג. אולם יותר מכל מותרות אלה נהנה הישראלי הטיורן מסוג בלתי-צפוי של מותרות: הש' רות. בעוד שבישראל חייבים גם זוגות אמ' דים ביחס להסתפק בעזרה של שעות מספר בשבוע, עומד לרשותה של אשת המומחה הישראלי צחת נרחב של עוזרים: עוזרת בית, טבחית, אומנת, נהג, גנן ולעתים אף משרת אישי.

אם כי הניגרים פוסעים במהירות לקראת עצמאות מדינית, טרם השתחרר האדם ה' שחור שברחוב ממרות שלטונם של הבריטים הלבנים. כשעובר אדם לבן ברחוב, משפיל השחור באורח אינסטינקטיבי את גופו. ואין זה משנה כלל כי הלבן הינו למעשה שכירו של השחור, העלול להיות לעתים אף פקיד בכיר במינהל.

בביתי באיבדן, עובד כושי בשם סילחסטר. הוא אדם אינטליגנטי מאד. הוא מרכיב מש' כפיים, לבוש בגדים לבנים נקיים והולך יחף. כשרק בא לעבוד בשרותי, ביקש כנראה לעשות עלי רושם טוב - הוא הופיע בי' נעלים לרגליו. התוצאה היתה קטלנית: לא' חר שעתים כמעט ולא הצליח לזוז ממקומו.

שלושה מועמדים על ראשות העיר לפי שיטת בחירות זו. פרנק סקיפינגטון (ספנסר טרייסי), אירי מדלת העם, שנבחר שלוש פעמים בזה אחר זה לראשות העיריה, מציג את מועמדותו בפעם הרביעית. הוא עושה הכל למען הצ' לחתו בבחירות. הוא פועל בעזרת מנגנון תעמולה של מומחים יעילים, הוא מנצל כל מעמד החל מתחרות איגרוף וכלה בטקס השכבה לשם ציד קולות, עורך תהלוכות המוניות, מנסך תינוקות, מפעיל אמצעי סחיטה לא-כ"כ הגונים, וההצלחה נראית מונחת בכיסו. מה עוד שמולו מתיצב מוע' מד צעיר, מטופש ומגוחך, המופיע לעיני הבוחרים בצורה הנלעגת ביותר.

הנה, כאשר נסגרות הקלפיות ומתבררות התוצאות הסופיות, מסתבר שסקפינגטון נחל כשלון חרוץ. אבל מה קרה? תמיהם מומחים כאשר המועמד המטופש מקבל את רוב הקולות. "במה שגיגו?" הסרט אינו נותן תשובה על כך. גיהן פורד, הבכאי, נמנע לגמרי מלנקוט כל עמדה שהיא בסרט לגבי הנושא. הוא חתר להציג רק את הדמויות המגוחכות הפועלות סביב מסע הבחירות, תוך אהדה מסוימת לגיבור הראשי והצדקה-מה של שיטותיו הנפסדות. ראש עירייה ערבי. ספנסר טרייסי הזקן נעשה לקבל את הכרעת הבוחרים בחיזיון. לגביו כל הפוליטיקה אינה אלא ה' ספורט המושך ביותר בדורגו. אולם לבו

בקרב

זעם המין

מקום בצמרת (חן, תל-אביב: בריטניה) מחפש לעצמו ג'ו למפטון (לורנס הרחי), בן למעמד הפועלים בעיריה בריטית קטנה, ש' היה שבוי בתקופת המלחמה וראה השבון קטן בימי שלום. הוא משתקע בעיריה קצת יותר גדולה, מנסה לפלס לו דרך לצמרת החברתית באמצעות המין. הוא מנסה לכ' בוש את לבה של סוזאן בראון (הייטר סירס), בתו של העשיר ובעל ההשפעה בתושבי העיריה, אולם נתקל בהתנגדות קשה של הוריה, שאינם מוכנים להכניס לחברתם בן מעמד נחות.

אולם ג'ו אינו נותן לפעילות המינית שלו לצפות עד שיכניע את אנשי החברה היהי' רים, מוצא ניחומים במיטתה של בת מעמדו. הנשואה והמבוגרת ממנו (סימון סניורה), כאשר לבסוף הוא מצליח להגשים את שאי' פתו, לשכב גם עם בת המיליונר בראון, מתברר לו שבעצם הוא אוהב את סימון ה' זונה, סמל הנשיות. הוא משכנע אותה להת' גרש מבעלה, מבטיח לשאתה, אולם לפתע נודע לו מפי בראון הזקן, כי הכניס את בתו להריון, ועקב כך נפתחים בפניו שערי החברה.

ג'ו מעדיף את הקריירה על האהבה. סיי מון המאוכזבת משתכרת ומוצאת את מותה

הרוי וסניורה ב"מקום בצמרת" ממיסה למיתה

אינו יכול לשאת את המפלה והוא מת. סרטו של גיהן פורד מאכזב במידה רבה. חציו השני ארוך, מייגע וחסר ענין. גם החלק הראשון עומד על הגבול שבין פאר' סה לסרט רציני. חלק ניכר בו תופסת הבעיה היהודית, ברמזים דקים לגבי חשיבו' תם של הבוחרים כותב מכתב לבוחר יהודי, כאשר סקיפינגטון הוא אינו שוכח לברך את ערב הבחירות. הרגל חגיגת הבר-מצוה שלו. כאשר הוא מוזמן להוציא כרטיס הגרלה בכנס החילים היהודים המשוחררים, הוא נמנע מלעשות זאת, מחשש פן יזכה אירי בהגרלה. כאשר רוצה אחד מעסקניו לציין עד כמה אבסורדיות מועמדותו של אחד המועמדים, הוא מציין זאת באמרו: "זה כאילו לבחור ראש עירייה ערבי לעיריית תל-אביב."

בתאונה, ואילו ג'ו נושא את סוזאן ה' עשירה לאשה. קריירה שה' שחקן. עלילת הסרט לקוחה מספרו של איש הצעירים הוועמים בבריטניה ג'ון בריין. גם גיבור העלילה, ג'ו, הוא צעיר זועם, שעיקר זעמו מופנה נגד הבדלי המעמדות, ומשתכח די בנקל כאשר הוא עצמו הופך לאיש החברה ה' גבוהה.

כיצירה קולנועית, זהו סרט נפלא. הוא קבירם מציין, משכנע ונוגע ללב. האקדמיה ה'בריטית, שהעניקה לו את תוארי הסרט ה'בריטי הטוב ביותר של השנה והסרט העולמי הטוב ביותר של השנה, לא הגיזמה בהערכתה. סימון סניורה כובשת במשחק הנשי והאנושי, בתפקיד הטוב ביותר שגיל' לה עד כה. ואילו לורנס הרחי, המוכר לקהל הישראלי כרומיא מתוך רומיו ויו' ה', והמפקד הבריטי בגירסה האיטלקית החדשה של ארבע הנוצות, מגלם דמות משכנעת של צעיר זועם ומתלבט.

שחקן צעיר זה (31) שנוגד בשם הירשקה סקיני בעיריה ינישוק שבליטא, עומד לי' בקר בקרב בארץ, כאן חיים אביו ושני אחיו. המשפחה כולה היגרה לפני 27 שנה ליוהנסבורג שבדרום-אפריקה, לשם היגרו בזמנו רוב יהודי הארצות הבאלטיות, ולפני מספר שנים הגיעה ארצה.

סרטים

ערבי בעיריית תל-אביב

הוא רץ לבחירות (אלנבי, תל-אביב; ארצות-הברית) הוא סרט המתאר מה עלול לקרות בישראל, באם התקבל בה שיטת הבחירות האזוריות. הסרט, לפי ספר הומו-ריסטי של אדווין אוקנר, מנסה להתגנב אל מאחורי הקלעים של מאבק בחירות בעירייה סתמית בניו-אנגלנד, שם מתחרים

תדריך

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ אשר העולם הזה ממליץ לראותם:

- בני טובים לאן? (הוד, תל-אביב) - בעית הנוער חסר האידיאלים כפי שהיא משתקפת ביצירה מזוהרה של מרסל קארנה. פסקל פטי, ז'ק שריה.
- השטן שכאשה (צפון, תל-אביב) - בריגיט בארדו מצדיקה את קיומה בפעם נוספת, במלודרמה על רקע ספרדי.
- חמים וטעים (חן, תל-אביב) - טוני קורטיס וג'ק למון בורחים מפני הגנני סרטים של שיקאגו בתלבושת נשים, וב' חברתה המחממת של מרלין מונרו.

- איוואן האיום (גת, תל-אביב) - חלקה השני של יצירת המופת של סרגי איונשטיין, שהצגתה באסרה בתקופת סטאלין. איוואן האיום מכתב באמצעי טרור את נס' ויונות החתייה תחת כסא מלכותו. בתוספת סרט קצר על חיי סרגי איונשטיין.

ה'בשת השחורה ואני

בירה את שדה, מתחת לזרועה, אל התינוק, ותחבת את הפיטמה בפיו. בצורה זו היא מאכילה אותה, תוך כדי עבודה. הנשים הגיריות הן גם חנויות מכולת וטכסטיל נודדות. הדבר הראשון שאתה פוגש ברחובה הראשי של איבדן: שורה של נשים מוכרות, הפורשות את מרכולתן, או תה הביאו לשוק על ראשן — על המדרכה ברחוב. הן יושבות בדרך כלל בשקט ומצות פות לקונה שיבוא אליהן. או מתחילה המור לה גדולה של עמידה על המקת, המסתיימת בדרך כלל בכך שהקונה רוכש גליל בר, או מיטעם שנקטף בשעות הבוקר בג'ונגל, ומעביר לידי המוכרת מטבע ניקל.

★ ★ ★

רקודי בטן עם סד מיט

רק עבודת הכניון נתונה למעשה בידי הגברים. העבודה הזו היא מחוזה משעשע לכל דבר. מול ביתנו נבנה לאחרונה בית חדש. כשהגיעה שעת יציקת הגג, ריכז מנהל העבודה כמה מאות גברים, חלק ביניהם את העבודה בצורה מקצועית: אחדים גבלו את הטיט, אחרים נשאו אותו בסלים על ראשם עד הגג, פועלים אחרים הריקו את הסלים אל תוך התבניות, ואילו שני המומחים החליקו את החומר בעזרת קרשים. העבודה מתנהלת תוך שירה מונוטונית ונתונה את הקצב הכללי. תוך כדי עבודה לא בוחלים העובדים ברקודים. הם מנענעים את גחם ברקודי בטן, כשהם נושאים את הטיט על ראשיהם.

בהפסקה הם כמעט אינם נחים, אלא מוציאים את הזמן למשחקים. יש להם משחק אחד, הדומה לתופסת שלנו. אחד אוחז בידו גבעולי קש ארוכים. מי שמצליח להוציא ממנו גבעולי קש הופך להיות התופס. כשהוא מצליח לתפוס אחד הוא מצליח עליו בגבי עול הקש בכל הכח, והאחרים מצטרפים אליו. אולם אין דבר — המוכה הופך להיות התופס, רודף עם השוט אחרי האחרים.

עושה רושם שהם מאושרים מאד. את המזון שלהם הם מוצאים בשפע בג'ונגל הקרוב — תפוחי אדמה ענקיים, הנקראים בשפתם איאם או זי, בננות גדולות ותפלות ופרי הלחם. מאכלם האהוב ביותר הוא חלזונות ענקיים, שהם מבשלים אותם בתוך מים רותחים, ואוכלים אחר כך את הרכיכה בעזרת חוט ברזל דק.

הצבע הלאומי כאן הוא כחול. בדרך כלל יש ליגרי ברחוב כגד אחד בלבד, אותו הוא מכסה מדי ערב ושוחח על העשב ליי-בוש. כשהבגד מאבד את צבעו, הוא טובל אותו בנוזל כחול המופק כנראה מצדפי ים, ושוב יש לו בגד חדש.

★ ★ ★

בדרך לעישר, סנין כבמן

סידוסטר שלי הכניס אותי גם בסודו של הזיווי. לטילחטר, שהוא כאמור נחשב כאן לאדם משכיל, יש שתי נשים ועשרה ילדים. אשה אחת עובדת למענו במטע הטבק שלו, ואילו השנייה מטפלת בילדים. מצב אידיאלי. אחד מבניו, כבמן אקה, הוא חבר של בני בנט-אקה בא אליו

בחצר המלך

אורומולוסי, מלך איזור איז'ובואיגבו, התארח שרה לונדנר, אשתו של מומחה ישראלי העושה בניגריה. המלך, אדם צעיר בן 35 הדובר

אנגלית צחה, הסכים ללבוש את בגדי השרד המלכותיים, העשויים משי אדום רקום בזהב, כדי להצטלם עם הישראלית האורחת. הניגרים התגלו לשרה לונדנר כמכניסי אורחים ואנשים לבביים.

הרחבות פשוטות, וכל גופם נע לפי הקצב. בגדי הנשים עשויים מחתיכת בד מקומי טחי ביד, העוטף את כל גופן. מטפחת ארוכה מגולגלת סביב ראשן. הגברים לבושים בגללימה רחבה ומכנסים מאותו בד. ליד שולחן ערוך ישב ראש ממשלת ניגריה המזרחית. ששת נשיו, לבושות כמובן אף הן בתלבושת הלאומית, לצידו. מסביבו ישבו שרי ממשלה ופקידים בכירים רבים. רצינו לראותו מקרוב. קמנו, בעלי ואני, ועלינו על רחבת הריקודים. תוך כדי ריקוד עברנו ליד שולחנו. כשראש הממשלה ראה אותנו, הוא החזה קידה נימוסית לעברנו וברכנו ב"ברוכים הבאים". לחצנו את ידו המושטת והודינו לו בלבביות על הכנסת האורחים היפה לה וזכינו בארצו. אחריכ, משך כל הריקוד, החלפנו בינינו חיוכים, כשאני מפרטטת עמו מאחורי גב בעלי.

★ ★ ★

ריקודים אידיגוורדה

המאורע בה' הידיעה של החודש האחרון היה הביקור אצל מלך איז'ובואיגבו. הגענו לבירה שלו — שהיא כבר גדולה של בנייני חימר, הדומים במקצת לבתות הפלחים הערביים בארץ — תוך נסיעה של שתיים בג'ונגל.

כשהגענו למקום, הזמינו המלך לביתו. נכנסנו לאולם רחביידיים, שלא זמה כלל לחדר בביקת חימר. האולם היה מלא כורסאות-עור נוחות. ליד כל כורסה עמד שרף רף קטן ומאפרה. המשרתים הגישו לנו שתיה — קוקה-קולה, בירה ולימונד. אחרי זמן-מה נכנס הוד מלכותו — גבר צעיר, כבן 35, לבוש גלימה מתכלת רקומה ול'ראשו כובע רקום בזהב. כולנו קמנו לכבודו. הוא ניגש לכל אחד ואחד מאתנו, לחץ את ידו וביקשו לשבת. הוא דיבר אנגלית יפה והתעניין בישראל ובבעיות הפיתוח שלה. מאוחר יותר נודע לנו כי הוא סיים בהצטיינות אוניברסיטה אנגלית.

ביקשנו את המלך, ששמו הוא אורומולוסי, להרשות לנו לצלמו. הוא הסכים וביקש שנו לחכות מספר דקות. לאחר כמה דקות ירד לאולם כשהוא לבוש בתלבושת המלכותית — גלימת משי כבדה, רקומה בחוטי זהב ושוט משיער סוס בידו. צילמנו אותו. לפתע נשמעה תרועת הצוצרות. אל האולם נכנסה תהלוכה של אפריקאים לבושים בהי דור הנושאים בידיהם כלי הקשה שונגם. שאלתי את אחד המשרתים לפרש התהלוכה והוא הסביר לי כי בכל יום ראשון יוצאים כל תושבי הכפר לברך את המלך. בינתיים החלו התופים לרעום והנשים החלו לרקוד, כשהן מניעות את גופן בעדינות ומפתלות את ראשן הנח והנה. אחת הרקודניות ביקשה ממני להצטרף לרקודים. הסכמתי. לשמחתם של הרקודים לא היה גבול. הם הגבירו את הקצב, ואני הרגשתי שאני נסחפת יחד עימם במחול. אני מוכיחה לומר שבפעם הראשונה ששמעתי כי צולמה מאיר רקדה יחד עם הכושים בגאנה, צחקתי היטב. עכשיו הבנתי אותה. אי-אפשר להיות בקרב האפריקאים בלי לרקוד.

ביצה — אחרי כמה רגעים היו מוצאים מתחת למושב ביצה לבנה וקטנה. אני עצמי פגשתי זיווי — זיווי ממין נקבה. בוקר אחד הופיעו מול פתח ביתנו שלושה גברים, שתופפו על תופים מיוחדים, עשויים משני חצאי-דלעת יבשה, עליהן היה מוח עור חיה. יצאנו החוצה. פתאום ראינו מעבר לפינה אשה כושית גבוהה כמו בית. היא לבשה על ראשה מטפחת, אותה סובבה סביב שערותיה כמו תרבוש. מטפחת אחרת, תכולה ושקופה כולה, היתה מונחת על שדיה. סביב מותניה היה איזור עשוי סיבי רפיה ועל רגליה זוג קביים ב'אורך של למעלה ממטר. בידה אחזה זנב סוס ארוך אותו נפנפה בזמן הריקוד.

לראות את הזיוויית הענקית רוקדת — זה היה משהו! היא נעה על קביה הגבוהים בזריזות של רקודנית בלט, וכל גופה התיי פתל והתנוועע לפי קצב התיפוף הסוער. הילדים שהצטרפו סביבה, הסבירו לי כי היא זיוויית — והיא יכולה להפוך את כל מי שהיא רוצה לעטלף או לעכבר.

★ ★ ★

ראש הממשלה פירטט

באחד הערבים יצאנו לרקוד. הלכנו לראות את אולם הריקודים המפורסם הנקרא פאראדי. אותו ערב נערכה שם מסיבת קבלת פנים לראש ממשלת ניגריה המזרחית. האולם הוא רחבה גדולה מתחת לעץ ענקי, שהיה מקושט בהמון נורות חשמל צבעוניות. התזמורת ניגנה ג'ז. לא מה שאנחנו בישראל מכירים כג'ז. גם לא אותו ג'ז כושי. חם המגיע אלינו מדרום ארצות-הברית. היה זה ג'ז אפריקאי אמיתי, עם הרבה תופים והרבה קצב מסועיר באמת.

אצל האפריקאים הריקוד נמצא בדם. רחי בת הריקודים אינה ריקה כמעט אף רגע. הם רוקדים בפנים רציניות מאד, שפתייהם

מדי יום ביומו, ומשחק עם בני במשחקים שונים — אחד המשחקים הוא משחק הזיווי. שני הילדים לובשים על פניהם וראשם מסכות מעץ, צובעים את גופם בצבעים עזים, ורוקדים את ריקוד הזיווי. כששאלתי את בנט-אקה בפעם הראשונה מה הוא עושה, הוא הנריד את ראשו בבישנות. אביו, סילווסטר, התנדב להסביר לי. לדבריו, הזיווי הוא מכשף גדול. הוא האחראי בי משירין על מותם וחייהם של בני-האדם.

סילווסטר עצמו הוא נוצרי. אולם נראה שעדיין הוא מאמין בכשפים. לשאלתי הס' ביר לי כי הוא הולך כל יום ראשון לכ' נסיה, ונעזר בכישופי הזיווי, רק כשאחד מבני משפחתו הולה אנוש והתפילות ה' נוצריות אינן עוזרות לו. הוא פונה אל הזיווי — המכשף או הקוסם של השבט.

שמעתי ממנו סיפורי-רוחצה אחרים הקשורים בכישוף. לדבריו, מי שרוצה להיות עשיר, צריך להריג אדם, להוציא ממנו את הכבד, המוח, הלב והקיבה, להביא את כל המטעמים האלה למכשף, והלה מכין מהם תרופה, אותה חייב הפצינט לשות. או הוא מתעשר כל כך שאין לו מקום לשים את הכסף. יש לכל המיבצע זוה חסרון אחד — כל מי ששותה את התרופה, מקבל מין מחלה כבסה. ועד שהמכשף אינו חותך את הבטן בסכין, הוא לא נפטר ממנה.

★ ★ ★

הסכא הטיי ביצים

הסכא של סינרוסטר היה זיווי גדול. הוא הצליח לסגל לעצמו כוח מגני הסכין החדה ביותר לא היתה מסוגלת לח' דור מבעד לעור שלו. כשהיו יורים בו היו צים מורעלים, היה תופס אותם בידיו ומטי לם באיוב. החיצים היו פוגעים ישר במטרה. אולם התכונה המיוחדת של התרופה, מקבל הכשרון להטיל ביצים. פתאום הוא היה מת' יישב ומתחיל לצעוק שהוא רוצה להטיל

חובשים שרה לונדנר ובהנה בן ה'11. הכובעים והחזרות מעץ מיוחד, משמשים כלבוש הכרחי לרופאי-אילי, שהשפעתם גדולה ביותר.

זיווי על הראש

מלווים בהקשה על תופי עץ גדולים את רקודה של רקודנית הקביים. ש' היא גם זיווי גדולה. הם מסתפקים בדאש (בקשיש), עבור הופעתם.

מלווים בהקשה על תופי עץ גדולים את רקודה של רקודנית הקביים. ש' היא גם זיווי גדולה. הם מסתפקים בדאש (בקשיש), עבור הופעתם.

בתצוגת האופנה הראשונה של עונת החורף לא איי = איי = איי

1917 שלבשה חצאית סגולה עם סוודר אור-לון לבן מכופתר מאחור.
המלצרים חילקו קפה ועוגות אבל אני דווקא רציתי עוגת גבינה או נגמר לו אז אכלתי עוגת שמרים והיה לי דווקא די משעמם, אבל התרגשתי. פעם ראשונה שאני בתצוגת אופנה. אבל הנשים לא התרגשו בכלל. הן דיברו ודיברו ודיברו. חשבתי ש-האוזניים מתפוצצות לי ולא היו בחורים בכ-לל.

תכלתי לכל מקום ולא ראיתי בכלל צעירות כמעט. רק מבוגרות, אולי הכי צעירה היתה בת 28 אבל לא חשוב. היה כזה רעש שהיה זרעה אבל היה די נחמד. אמילי ישבה עם חברה שלה וכל הזמן ריכלה על כולם. לא ידעתי שהיא כזאת בחיי. עברה איוו. אשה אחת צבועה זרעה עם שמלה מבריקה יחסית. רוקת איומה או אמי אמרה: "אין דבר. היא יכולה להרשות לעצמה להראות ככה." איוו הגיין טפשי, בחיי.

★ ★ ★

קומפלימנט על החצאית

אז בסוף, סוף-סוף התחילו. היתה מוסיקה ושתי ילדות קטנות עם חצאיות פליסה אדור מות וחולצות לבנות זרקו מהמסגל פרחים, והקריינית אמרה שזה עם הקומפלימנטים של גליה מודל. קומפלימנט אחד נפל לי על החצאית אבל לא חשוב.

ה נשים לבשו חליפות ושמלות קשמיר והאפילו חצאיות וסודרים. ואפילו היתה אשה אחת אני חושבת שהיא עסקנית ב-

סמל הזוהר

ברק מצלמות, זרקורים. מנסיקה עליזה ומבטי קנאה מלתי את הדוגמנית בדרכה אל המסלול. בתמונה: גינה גייקובס, דוגמנית טרייה שהיתה עדיין נוקשה במקצת, בחליפת טורקוז בעלת עיסור וסגולת שחורים.

מז המעברה "הדו"

את יודעת מה? זוהי שישיבה לידנו ודיברה. כל הזמן על המיתקן הקטן שלה. בטח כבר כזה שמשרת בצבא, היתה נורא נרגשת כל פעם ששרה אלי היתה מציגה איוו דוגמה. לא רק מפני ששרה היתה יפה, אף הדוגמה יפה, אלא מפני שהיא ידעה המון עליה. שרה, לא הדוגמה. אמרה שרק לפני זמן קצר היתה במעברה את מתארת לך בחורה כזו יפה במעברה? אז אני אומרת לך שאי אפשר אף פעם לדעת. אז גברת נורא טובה ראתה אותה שם ואמרה שמקומה לא במעברה והיא לקחת אותה אליה בבית-החרושת שלה. תלווה את יודעת. נכון שזה נורא יפה? והיא עכשיו כל כך יפה ושיק והכל רציני לבכות. נורא ניסיתי לראות מי זאת הגברת? של תלווה אבל אמילי אמרה עלי שבי בשקט.

זה בכלל לא היה כל כך איי-איי-איי את יודעת. הראו רק חליפות ושמלות סרוגות ומעליב. הכל היה סרוג. זה היה דווקא די נחמד אבל נורא נמאס בסוף לראות 37 שמלות וחליפות סרוגות, אפילו שזה בכל מיני צבעים וכל הדוגמאות של החליפות הסרוגות היו כמעט אותו הדבר כמו שלבשו לפני שנה ושנתיים, אז מה החוכמה? היו דווקא כמה דברים יותר מודרניים כמו שהולכים עכשיו. את יודעת, עם תגורה על הדיאקט וכמה חליפות עם דיאקט עד אחרי הברכיים זה נורא יפה. בעצם זה נורא יפה רק לגבוהות, כאלה תמירות, את יודעת.

הן משיגעות, בחיי

א זה כן, שכחתי לספר לך. בהתחלה כשרק התחילו הקריינית הודיעה שיש לה יופי של הפתעה. מלכת היופי רינה יצחקוב שחזרה בדיוק ארצה. אז ראיתי אותה ואם היא מלכת יופי אני יכולה בקלות להיות קליאופטרה. אני מתה נורא להיות דוגמנית. אז מה אמרתי? אה, כן. הקריינית הזוהית אמרה לרינה: "בבקשה רינה, ספרי מה ראית ומה שמעת."

רינה יודעת לנאום יופי. יש לה המון בטחון עצמי. היא אמרה: "אני מיכרחה לציין שהאופנה הישראלית לא נופלת מהי אופנה בחוץ-לארץ." הגישו לה פרחים והיא התיישיבה לא רחוק ממני ראיתי אותה היא עושה רושם דווקא די נחמד אבל לא נורא, לא חשוב. אני מתה להיות דוגמנית. היו שם נורית שהיא נחמדה נורא ויש לה גוף נהדר, וסילי-ביה שהיא לא כל כך ואחת שרה שהיא נורא יפה ואחת גינה שיש לה יופי כזה קר ורואים שהיא חדשה אבל היא תשתפשוף. הכל נראה יפה על דוגמנית בחיי. אפילו דברים לא יפים. חוץ מהשתי שמלות האחרונות כאלה מצחיקות נורא. באלון כזה עם חלק צר למטה, ודווקא הנשים מחאו לזה הכי הרבה כף. הן משיגעות בחיי. כל הנמון לא מחאו כמעט בכלל כף, כי הדברים היו דווקא יפים אבל שום דבר מיוחד לא היה. ואמילי אמרה שהיו צריכים להציג גם מעילים וכובעים ומסריות כדי שזה יהיה יותר עשיר.

גם אני חושבת כך. הגייון מוסיף הרבה טעם לכל דבר איציק אמר כך. אבל מה זה חשוב הכי נחמד היה לדוגמניות. כל רגע הן החליפו שמלות ותקנו להן את התסירוקת ותלו להן כל מיני קישוטים. הכי

לפני הזינוק

שרה אלי, בעלת התספורת הקצצרה והעניינים השחורות הגדולות, היתה חורשינה ביותר בין הדוגמניות. בתמונה היא נראית עם סיגריה בפה, כדי לשכך את התרגשותה לפני היציאה אל המסלול.

היא לא רוצה

את יודעת היו שם שתי שמלות מלא ששו סרוג אבל מבריק קוראים לזה לורקס. זה שזור עם חוטי כסף וזהו זה היה יופי ואמילי אמרה שזה לא יודין. אבל מה היה שמה. היו צלמים של היו מנים בקולנוע וצלמים סתם. צילמו גם אותי אפילו. היתה שם גייגנית אחת נורא יפה ששמה מארישה אני חושבת, שכשהיא ראתה את הצלם מתקרב אליה היא חיכף ותיקנה את הישיבה שלה ועשתה את עצמה שלא, לא מרגישה. כשהוא התקרב היא אמרה שלא, היא לא רוצה שהוא צילם אותה.

אני מתה להיות דוגמנית כי כמו שרינה יצחקוב — מלכת היופי, טפשה — אומרת. האופנה שלנו לא נופלת אז צריך להאבות אותה. זה יתנו חשוב. משלימים ומגביות אז מכירים כל מיני אנשים מחוץ לארץ וזה נורא מעניין. מה יש המון דוגמניות שהולכות עם אמריקאים ואפילו מחתנות אתם לפעמים. זה בטח נורא נפלא להיות יפה כל הזמן ושיצלמו אותך. המון ולחזור כל מיני חורים נחמדים שנותנים לך המון גוריים. אני מתה להיות דוגמנית.

של גליה מודל, היו פרחים שנזרקו אליה לצופות. הנהנית — גברת שלבשה ירוק טורקוז עז.

קומפלימנט של גליה מודל, היו פרחים שנזרקו אליה לצופות. הנהנית — גברת שלבשה ירוק טורקוז עז.

מרישה שיער הבהה, שמלה הדודה, גוף חטוב. היתה אחת הצופות היפות ביותר באולם.

אכתקוין ארותי

גדעון: לא בא בחשבון.

★ ★ ★

עשרה קופים, תשעה מקומות

את הרי גורא אהבת לעשות את עצמך מתעניינת בפסיכולוגיה/או בגרפולוגיה. יש לך כאן נושא מעניין. (1153/1), חילל בודד וסימפאטי, שכמעט אחרי כל מלה ב" מכתבו המעניין מופיעה נקודה. למה? "קשה לפתוח מכתב. כזה. המוראל מתחת לאפס. המקום. אי שם בקוים הארוכים. שלנו. והחגים שלא בבית. אינם מן הנעימים. ביותר. אך בשביל הפטריוטים. הכל חוץ מבידוד. וחוסר השתקפות רוחנית. במכתב שלי לך קטן. מחבילת השילוחים וכדי לא לצאת מן הנוהל אספר עלי. תנין משק השומר הצעיר. בחג המסיכות. אגיע. לאביב. העשרים ואחד שלי.

"בעל השקפת עולם. מתקדמת. שייך לחוג פוליטי. מצומצם. מאד המצוי בשלב של החלפת. השקפות למיניהן. חובב האמנויות למיניהן חוץ ממוסיקה קלסית. שבעת שמיעתה. קיימת. בי הרגשה. שבראשי מתי רוצצים ורבים עשרה קופים על תשעה מקומות.

"מוסיקת ריקודים. נסבלת. ולעתים גם מקפיצה אותי. בגילים צעירים יותר כינו אותי עכבר ספרים אך בצבא חסר לי החלק השני של המושג. והראשון. לא נותן לישון. בלילות.

"בענייני הבעות. דעה אני חופשי. לא מק' כל. עול דת. עלי מאו הברימחה כשקשרו אותי ברצועות. אוהב. המולדת. לא מחמיץ כל הזדמנות שהיא למסע או מסעון. ומנסה להגיע לכל מקום בארצנו. הקטנטנה. וה' גדולות בטוילים. ובזמן שהמונח מתיישבת עלי הריני לעיתים משתפץ. על נייר ב' חרוזים..."

★ ★ ★

העסק לא כדור

הן דקא לא כליך מוכרות את המורה. אבל הן דקא (1153/2) התערבו שיעליוהו לדוג שני חילמיניקים נחמדים בשביל להוכיח שכל העסק לא בלוף. רק בגלל זה, באמת. או שהחילמיניקים יהיו בני 19 בערך וגבוהים ונחמדים כאלה ובוגרי תיכון ובלוני דים עם עיניים כחולות לא משנה אם גם שטינים אבל שבאמת יהיו נחמדים ויאהבו נורא את החיים. חוץ מחילמיניקים לא בא בחשבון מחילות אחרים. רצוי מאד שיהיו חיפאים או בני משק.

הן, בעצמי שתי חברות שלומדות בששית בחיפה. הן מעוניינות להתכתב על כל נושא שבעולם. חוץ ממתמטיקה. מבטיחות שלא יהיה משעמם לחילמיניקים. איך הן נראות? לא שמעתם מה שהחברה אומרים עליהן? כן, ועוד דבר נורא חשוב: הן עונות רק למכתבים המכילים תמונות.

תתפלאו כמה מכתבים הן תקבלנה.

★ ★ ★

לא טפשה במוחר

הניחי הכל, קחי מיד עם וכתבי אל (7/3) 1153. לא יזיק לך להכיר גם משהו אחר מן הסביבה המיידית שלך. (1153/3) הוא צעיר בן 19, בוגר בית'ספר חקלאי, החי כיום במושב נוגב, רוצה מאד להתכתב עם נערה בת 17-18, שאיננה טיפוס צירוני במ' יוחד.

"רצוי" מבקש הוא, "שתהיה בעלת רקע, חינוך והתיי חקלאי ושתהיה לה משיכה ל' נגב. פרט לזה רצוי שתהיה חנינית ולא טפשה במיוחד."

★ ★ ★

העיקר ים

(1153/4) עזבה לא מכבר את המשק, ו' היא מתפתת חברה בעיר. היא בת 18, אבי' הבת לקבל מכתבים, להצלם, לנסוע ב' או באופנוע, לראות סרטים ולעשות חיים כגון פיניקים על חופי הים כנרת או ה' תיכון העיקר ים."

★ ★ ★

דם וכומות אדומות

התחלתי חוששת שהכומות האדומות יצ' או מן האופנה אצל בנות הספערשה. אולי צחי'שנה שלא קיבלתי מכתב מנערה המתע'

רגילה הוא שההומניסטים לומדים ערבית ואנו בעיות חינוך. מכיוון שכך, העדפתי את המגמה הפדגוגית.

"אני מרבה בקריאת ספרים ופורטת על פסנתר.

"כפי שכתבתי לעיל — אחירה משעממת קצת. יש לציין שאחירה זאת איננה נחלת היחיד — הכונה אלי — אלא היא נחלת כל הגימנויסטיות. מכיוון שכך, אני רוצה לגדן קצת את הצבע החדגוני של חיי תל' מידה שהמסיבות בימי השימאס ושבת והסר' טים הטובים מתחילים להימאס עליה.

"אל נא תקבלי תמונה שאני, כפי שאומר הדיטוי העברי, הולכת עם האף בעננים, ו' מעוניינת רק במבוגרים ממני בעלי השכלה תיכונית. לדעתי צריך הבן לעמוד על רמה גבוהה יותר מזו של הבת, בכדי שיוכל ל' עניין אותה."

★ ★ ★

יש לו חבר

כאילו שאת לא מתה לקבל מכתבים מ' (1153/8), סטודנט יהודי באוניברסיטה של פלורידה. אפילו לא הצטרכי לשבור את ה' עט באנגלית הנוראית שלך. הוא כותב עב' רית יותר טוב ממך.

הוא מסיים את לימודי ההנדסה שלו בקיץ 1960. ואז יש בדעתו לבוא ארצה. יש לו גם חבר ישראלי, אבל אני בטוחה שלא תרצי לכתוב אליו. רגע, רגע: את נראית כבת 18-23? טוב, התחילי.

שאלות שלא מצאתי תשובה להן:

בגני מוקדם מאד:
פוצי? מוצי? הלוי?
מה שמך?
איפה האף (הלשון, העיניים, האצבע)? אי' פה הוא?
איך אפשר לאבד ממחטה (בובה, גרוש)?

מוקדם:
מה נותן לך לחשוב שאת חכמה כל כך?
איך אפשר להיות טפשה כל כך?
רוצה לקבל סטירת לחי?
את מי את אוהבת יותר: את אבא או את אמא?

מתי תלמדי כבר לסתום את הפה?
לזה את קוראת ידיים נקיות?
איך אפשר לאבד כסייה (ספר, עפרון, סוודר)?
מאוחר יותר:
מה זאת אומרת, את לא מבינה חשבון (תנ"ך, היסטוריה, דקדוק, כתיבת'הארץ)?
מה נותן לך לחשוב שאת היחידה ש' מבינה משהו?

רוצה לקבל סטירת לחי?
לזה את קוראת לטאטא את החדר?
איך אפשר לאבד תיק (חצי'לירה, משקפי' שמש)?
עוד יותר מאוחר:
מתי את חוזרת הביתה?
קיים בכלל בן שכדאי לשבור את הלב בגללו — בגילך?

את חושבת שאני לא הייתי צעירה פעם?
מתי תלמדי שאינך יכולה להסתובב ולומר לכל אחד מה שאת חושבת?
רוצה סטירת לחי?
בשביל זה שלחנו אותך לבית'הספר?
מה את מעדיפה להיות: מאושרת וטפשה או אומללה ופקחית?
איך את יכולה להיות טפשה כל כך?
את רוצה ברצינות לומר לי שאיבדת את ארנך (תעורת הנהות שלך)?
הרבה יותר מאוחר:
איך את מוברת אל?

מי בכלל אמר לך שאת מסוגלת לנהל רישום בפנקס ציקים (לשחק קלפים, לדבר אל בני'אדם)?
מתי תקבלי כבר פעם מעט שכל? חושבת שאת חכמה נורא. מה? אין לך בכלל דעה על משהו? בכלל לא איכפת לך?

כעת:
חשבת פעם על העתיד?
מה חדש?
מה נשמע?
מה יהיה הסוף?
איך לך עיניים?
השתגעתי?

הווי

שיר השירים

אורי'הודיה, פצה אליהו סלים לאות מחאה בשיר בעת נאום בחירות של מפא"י, הובל לבית'החולים כשהוא סובל מזעזוע המוח.

★ ★ ★

בית הבדיעה

רמת'הן, נאלץ אהרן יעקב לקרוא ל' מסגר שיפרוץ את דלת ביתו, אחרי שבנו יהושע בן השבע בלע את מפתח הדירה.

★ ★ ★

מים צבועים ומתקן

אסן, גרמניה המערבית, פרצו אלמונים חלון'ראחה של חנות משקאות, נמלטו עם בקבוקים שהכילו מים צבועים.

★ ★ ★

פרט קטן

נתניה, התלונן אריה סולודובסקי כי הוצב כמועמד בבחירות לעירי'ת נתניה מטעם הרשימה י"ט, מבלי שידע על כך.

★ ★ ★

דביקות במטרה

תל'אביב, רדפו שוטרים אחרי ארי' בעה צעירים חשודים, ירו ופצעו אחד מהם, נזכחו מאוחר יותר לדעת כי היו אלה מדביקי כרוזים.

★ ★ ★

הקסם השחור

חיפה, אישר בית'דין רבני תביעת' גרושין של אשה, שטענה כי בעלה כר' שרף עלידי מגיה שחורה, בגד בה עם אשה אחרת.

★ ★ ★

בין הפטיש והסדן

תל'אביב, זרסה מכונית נהוגה בידי יצחק פטיש רוכב'אופנוע בשם יואב סדן, פצעה אותו קשה.

★ ★ ★

הדור האבוד

פתח'תקווה, הועיקה מרים מזרחי את המשטרה לחפש את בנה בן השש, שנעלם לאחר משחק מחבואים עם חבריו, מצאה אותו מאוחר יותר ישן מתחת ל' מיטה.

★ ★ ★

כמעין המתגבר

נגב, הציטו אנשי מפ"ם לשיך ערב' אל'הג'אראת לתקן את באר המים של בני שבטו, הופתעו לראות למחרת את אנ' שי מפא"י מבצעים את התיקון.

★ ★ ★

אל הירדן!

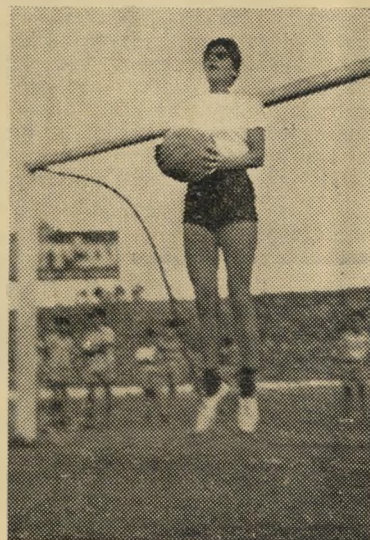
פתח'תקוה, הטיסו חברי קלוב ה' תעופה טיסנים עשויים מתכת, גרמו ל' בהלה במחנה פליטים בירדן, אחרי שאחד הטיסנים עבר את הגבול ונחת במחנה.

★ ★ ★

פנים לכאן ולכאן

חיפה, הופיעו נשים ערביות לכנס מפא"י שנערך תחת הסימטה "שחרור האשה הערבית", כשהן רעולות פנים.

נערת השבוע

לא, זאת לא אשתו של חודורוב. זאת רק נילי גורדון (23), סמלת בצה"ל שנועקה ב' שבוע האחרון להציל את בנות השלישיות הראשית. הן היו במצב קשה מאד. במחצית הראשונה של משחקן נגד בנות מכבי תל' אביב היתה התוצאה 0:2 לחובתן. זה לא היה מחניים, אלא כדורגל, אתן מבינות. אז נילי האמיצה התייצבה כמו שאומרים בשער. ומאז לא נכנס יותר שום גול. ואם לא איכפת לכם היא שמרה על אותו השער בדיוק באיצטדיון רמת'גן, שם קיבל חודורוב שני גולים טפשיים לפני שבוע. היא לא בכלל, נילי היא בחורה עם דם. נראית כמו קיבוצניקית יפה בגלוי'ת'ברכה, אבל כשהיא פושטת את המדים, מעטות נעורות' הזוהר שתוכלנה להתמודד עמה. בקיץ, ב' בריכת תל'אביב, כשהיא משגעת את כל ה' בריכה בבקיני שלה, אין לה מתחרה. היא טיימה את הסמינר לגננות לוינסקי ולמדה בשעוד'ערב ארכיטקטורה פנימית. אבל זה לא הפריע לה להתנייט ברצון ל' צבא. ובניגוד למה'שמה ההיא, לא חשבה שזה כל כך נורא. כשהיא שלה נגמר אפילו חתמה על שרות'קבע. עד עכשיו.

עם פילטר דיקו

חסכון ונוחיות בחימום מים

אסקוט, מחמם המים של אמיראנו, גורם לחסכון בהוצאות. הוא מאפשר שפע מים חמים ללא גבול, וללא צורך להמתין עד לחימום הדוד כפי שהדבר בחימום מים באמצעות שיטות אחרות. בדודים מטיפוס אחר חייב הצרכן לחמם את כל הדוד ולרוב להשתמש רק בחלק ממנו. כאן ניתנת האפשרות לחמם רק את הכמות הדרושה. מיד עם הדלקת הגז ופתיחת ברז המים זורמים מים חמים לפי צורך.

חימום אסקוט הוא חסכוני, מאחר שמבערי הגז פועלים אך ורק עם זרימת המים. ההספק הוא 12 ליטר מים בדקה, ותוך 3-4 דקות מתמלאת אמבטיה של 200 ליטר מים. חימום אמבטיה מלאה מים צורך כ-200 גרם גז לערך, שמחירו 140 פ"ר.

אסקוט מצויד במנגנון סגירה טרמוחשמלי לקיום תנאי בטיחות מקסימליים לפי הסטנדרד הבינלאומי. והוא ניתן לחיבור לכל נקודה בבית: לאמבטיה ולמקלחת, למטבח, למכונית כביסה וכו'.

מחיר האסקוט לצרכן אמיראנו עולה כ-250 ל"י, אינו כולל מסים והרכבות. וגם אם ההשקעה הראשונה היסודית הינה קצת גדולה, משתלם הדבר בתקופה קצרה על ידי החסכון בהוצאות של חימום מים זול וחסכוני יותר.

הוא

לחם למען הצדק -

שחררו אותו מיאסר!

הצביעו י"ם

ליכוד עולי צפון-אפריקה

תיאטרון שקספיר ממוגן בבצל ירוק

הלילה השנים-עשר (התיאטרון ה' קאמרי) אותה קומדיה רומנטית ששקספיר כתב אותה לצורך בידור קליל במובן הי מובהק של המלה, העמידה את הבמאי שמואל בונים בפני בעיה: כיצד להציג שק פיר רענן, חי ומשעשע, ויחד עם זה לשמור על הדרת הפנים שהעניקו למחזה זה מאות שנות חייו עלי-אדמות. הוא הצליח בפתרון הבעיה באופן חלקי בלבד - באותן התמונות בהן נתן אמון בכוחו של המלל השקספירי, הניח לו לדבר בעד עצמו, תוך טיפול נאות במעמד התמונה.

אך היו גם תמונות, בהן נבהל כנראה הבמאי מאריכותו של המלל וראה צורך להחיותו על ידי בדיחות חזותיות לקוחות מעולמו של בצל ירוק. הבדיחות החזותיות הן על מישור אחר לחלוטין, מישורה של הבמה הוציאה, ואילו מישור הליצנות והי פיוס של שקספיר אינו מסוגל לקלסן.

לפגם חלקי זה נוסף ליקוי אחר, של ביצוע חלק מהתפקידים בידי טירוני התיאטרון. למלים של שקספיר יש חסרון רציני: בפיהם של שחקנים שאינם מסוגלים להקנות להן עושר, רקע, אישיות וברק, הן מצליחות כאפונים שבחבורה ראש חוסיין, השר על ביתר שאת הורגש דבר זה כאשר הוטל על השחקנים הצוערים להופיע בצד זלמן לביוש, שהשכיל להפוך את כל ההפרזות למתקבלות-על-הדעת. יוסף ידין, שהרחיב את תחומי עצמו ביצירת דמות מלבבת חדשה לגמרי בשבילם, תנה מרון, שהטקסט השקסי פירי נבלע בטבעיות גמורה בגלי שובבות, ואורנה פורת, שהיתה חייגנית גם מבלי לעלות על שיאה.

שני כתמי-שמש אלה מקטינים במידת-מה, אך אינם מחסלים את ההישג האמנותי הי-ודאי החדש שכבש התיאטרון הקאמרי בה-צגתו השקספירית השנייה, לה תרם אריה נבין תפאורת-קבע מוצלחת מאד, שהיתה מעין גירסה מודרנית של במת-הקבע עליה הוצגו בשעתם מחזות שקספיר בתיאטרון גלב, ותלבושות מרהיבות-עין, ההצגה - ככלות הכול - אינה משעממת אף לרגע.

בידור

בית-מימכר העתיקות

עמוד עץ הראש (סמבטיון) היא אותה תוכנית שמחוללה הכריוו עליה, זמן רב מראש, כי לא תהיה כמוה לחריפות הסא-טירה הפוליטית, כי הם חוששים לגלות את תוכנה מראש מחשש התנגדותן של מפלגות מעוניינות, וכי החומר שהוכן לקראתה הוא כה רב, עד כי נחוץ לברור את המחצית. אם היתה אמת בהכרזות אלה, הרי להצגה בפני הקהל נבחרה, כנראה, בסופו של דבר, המחצית הגרועה ביותר והנקייה כמעט לחלוטין מכל סאטירה פוליטית. מכלל זה יוצא, אולי, יק פמונו של יוסי גמזו משחק הכסאות, המציג את החיים הפוליטיים בישראל כמשחק ילדים, פשוטו כמשמעו. שאר התוכנית מורכבת לרוב משאריות ישנות ומחיקויים חרשים להצלחות ישנות. בסוג זה נכללים:

- פאטה מורגאנה (אבידן שפר-דן אל-מגור), שאיננו אלא נוסחה מבריקה פחות של תוכנית מועדון הלילה תל-אביב הקטנה.
 - זלמן נוסע ולמי איכפת הביקורת (אפרים קישון), שני מערכונים שמחברים לא הסתירם כלל מעיני הציבור הקורא ציתונים, המאויין לרדיו והמתבונן בתוכניותיהן של הלהקות השונות בשנים האחרונות.
 - תופי גאנה (יחיאל מוהר), פומון שאינו אלא מסגרת מילולית אחרת לאותו שליח ישראלי, שנאכל באפריקה, באחת התוכניות הקודמות של בצל ירוק.
 - ניו-יורק זה לא תל-אביב (יוסף היי-בלום), דיאלוג על האמנים הישראליים בניו-יורק, הדש באותו נושא בצורה מבריקה פחות משדשו בו תריסר המערכונים והי פארודיות שעסקו בו בשנים האחרונות.
 - מלכת היופי (יוסף הייבלום), שהוצג כבר פעם - כמעט ללא כל שינוי בליה"ל, לז' ייזכר לטובה.
- בהרכב זה, נראתה התוכנית כולה כביט-מימכר עתיקות, שלעומתו נראית תערוכת מימצאי חפירות חצור כתערוכה של אמנות מודרנית. בתוך גל הגרוסאות קירטעו כמה שחקנים מוכשרים, שהיה חבל לראותם במצב מביש זה. תוכניתה החדשה של להקת סמבטיון מוכרחה לעמוד על הראש, כי רגליים אין לה כלל.

שירה

אני, אפסי ועוד

את אשר בחרתי בשירה. (אנתו) לוגיה לשירה ישראלית, בעריכת יונה דויד, הוצאת הדר, 288 עמודים) הוא קובץ של שירים ושורות מחוררות, המאפשר למשוררים ישראלים ולכתיבה הידועים כמשוררים ישראלים, לומר את מה שיש להם ומה שאין להם לומר בתחום השירה הישראלית. 65 שורות שונים, החל ביעקב סיכמן יליד בלז, בסרביה (1881), ואסתר ראב ילידת פתח-תקה (1899), וכלה בראשד חוסיין, יליד מוסמוס (1936) ודליה רביקוביץ, יליד דרמת'גן (1936). התבקשו על ידי עורך המאסף, המשורר יליד רומניה ובוגר האוניברסיטה העברית במדעי הרוח, יונה דויד, לבחור את שירם האהוב ביותר עליהם, ואם אפשר, לנגק מדוע בחרו בו.

התוצאה: מבול של שירים ושורות מקור בצות הגוראת כשירים, השרים כמעט על כל דבר שבעולם - החל מרבי לוי יצחק מברדיצ'ב (שניאור) וערכות בסרביה (אליהו מיטוס) ועד רחובות פאריס (חיים גורי) וגיטו וילנה (אבא קובנר) - חוץ מעל נושאים ישראליים. היחיד ששירו עוסק בנושא ישראלי מודגש, הוא דחקא המשוור הערבי שבחבורה ראשד חוסיין, השר על אחיו גאזי, ש-המוותו אלילו זה המטורף הופיע פתע: לפני שנים עשרת בא, וייתייצב בפתח. ולעת לכתו - וילן גאזי - הוא אחי - אתו."

שעמנו שירי. אולם לא פחות מוררים מהשירים השונים המתפרסמים בקובץ, מוריות ההנמקות השונות בהן מנסים המשוררים השונים להסביר מדוע בחרו בשיר זה ולא אחר. הנחתם, כידוע, אינו מעיד על עיסתו, אולם משוררים רבים ובחיריים אינם חוסכים מילים כפיהם כשהם באים לשבח את שירתם הנבחרת. כך למשל כותב יצחק שלו, ששירו סימפונייה ירושלמית, נבחר לייצג את שירתו בקובץ: "זהו שירה של הגדולה והאמללה שבאהובי... נדמה לי שבשיר זה הצלחתי להטמיע את ישותי בישותה של ירושלים, במידה שלא הגעתי אליה בשירים אחרים."

נראה כי הכנה ביותר בהנמקותיה בקובץ זה הייתה שולמית הראבן, ששירה ירושלמית דרסנית, עוסק בנושא קרוב לזה של שלו. גימקה היא בקצה: "בחרתי בשיר זה משום שהוא אהוב עלי..."

מדור מדור אחר תופס בספר פרקם של המשוררים המודרניים למיניהם. יונה דויד, שניסה כנראה להפוך את קובצו ל"כללי ביותר, כלל בו קשת רחבה מאד של דור החושנים הצעירים. סיכת בטחון של משה דור או ציפור לבנה שראה נתן זך בלילה שחור, ועננים המתים ראשונה בשיר של יהודה עמיחי, הם רק מעטים מהנושאים לשירים מופשטים, טובים יותר וטובים פחות, הנמצאים בכפיפה אחת, לא נוחה ביותר, עם שירי ציון של אורי צבי גרינר ברג, או שירי המהפכה של אלכסנדר פן.

מקור

קליעה בהמשכים

קשת, תתיו תש"ך. (רבעון לספרות, עיון ובקורת, בעריכת אהרן אמיר, בהוצאת עם הספר, 194 עמודים) מהחל המשך ישיר לארבע הקליעות הקודמות למטרה של המשורר הכעני-לשעבר אמיר, כמעט ואינו מחדש מאומה לגבי ארבעת הקודמים. מלבד שני מערכונים המהוניים של נתן זך ועמוס קינן, בנוסח המחזות הסורתי-אליסטיים של אונסקו ושות, מסיימים ברי-בעון שני משתתפים קבועים, פאול לוי וזיקלין כהנוב את סדרותיהם, נשסיותה של המוסיקה ודור הלבנטינים. צייר אחד, אביג' דור אריכה, דן באספקטים פילוסופיים של אמנותו ופילוסוף אחר, גרשון חילר, דן, מנקודת ראות דומה, בזכויות האדם. ציר הרבעון - סימפוזיון על אחת מי-בעיות היסוד התרבותיות של ישראל, עדות או אומה, בהשתתפות שמונה חוגים מקצ'ת שונים של החברה הישראלית, מאליה אף ליבנה ועד גבריאאל צפרוני - מהחא אף את כשלונו המוחץ. מעט מאד, אם לא כמעט-כלום, יש לאישים אלה לומר מחוץ לפראויזולוגיה המקובלת.

המבצע המעורר היחיד ברבעון: מקרא ב' שער הנפילים של שלונסקי, מאת יונתן רטוש. רטוש, המוכר לקורא הישראלי כמ-שורר לוחם בעיקר, מציג את שירתו של שלונסקי מנקודת ראות חדשה לחלוטין, מגלה בה נקודות סמויות, בלתי ידועות.

כּוּלְנוּ מְצַבֵּי עֵינֵינוּ

בעד הורדת שלטון מפא"י המושחת

בעד הקמת ממשלה חדשה

לאומית - ליברלית

בישראל

